

KP⁵

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 27 FEBRUARI. NR 5/2020

**Med skivstången
i händerna och
prästkragen i lådan**

Sidan 22

**Munken och
nunnan som
blev kära**

Sidan 9

**Tolv tips om
andlig vett
och etikett**

Sidan 18

PAPPA OCH JAG VAR PÅ OLIKA PLANETER

Sidan 20

**LEDAREN: Liberaler och kvinnor
gick framåt i kyrkliga val** Sidan 5

**KATARINA GÄDDNÄS: Vad är
viktigast i ditt liv?** Sidan 3

**Nio saker du kan göra
under fastan** Sista sidan

HAN SLÄNGDE ORD

I 27 år fick Tommi Hartikainens svenska vila. Men plötsligt fick han plocka fram det språk han lärde sig som barn i Göteborg.

– De var modiga i Esbo svenska som anställde mig, säger han.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Tommi Hartikainen tar emot i Olars kyrka i Esbo tidigt en morgon. Det är tyst och fridfullt. Han jobbar som vaktmästare och har redan hunnit dammsuga hela lokalen och koka en panna kaffe.

– Varje gång jag går in i kyrksalen får jag någon slags ro, fast jag kanske har dammsugaren med mig. Jag är i trygghet här.

Hartikainen är uppväxt i en helfinsk familj, men han är född i Göteborg och bodde där till sexårsåldern.

– Jag har många goda minnen från Göteborg. Jag kommer ihåg att vi hade jättetrevliga grannar. Vi

bodde i hus och det kändes nästan som att växa upp på landet.

Hans mamma jobbade som städerska på Göteborgs universitet och hans pappa var köksmästare på hotell. Tommi Hartikainen är äldst av tre syskon och gick dagis och förskola i Göteborg.

– Utanför hemmet var jag helt rikssvensk. Allt fungerade fint. Men mina föräldrar ville att jag och mina syskon skulle få en finsk utbildning.

– När vi hälsade på mina morföräldrar i Lappland hade de svårt att förstå oss barn, vi var halv-språkiga. Mina föräldrar blev tvungna att översätta för där talar ingen svenska.

Familjen flyttade därför först till Mariehamn,

bodde där ett år, och flyttade sedan till Reso utanför Åbo, där tillvaron blev helfinsk. Efter fem år i Reso flyttade familjen till Tervola nära Kemi, därifrån Tommi Hartikainens mamma kommer.

– Det är i Tervola jag känner mig hemma, det är där mitt hjärta är.

Efter snart tolv år i Esbo saknar han fortfarande snön och ljuset i Tervola. Hans mamma bor kvar där.

– Därifrån hon bor måste man köra 21 kilometer till närmaste affär. Men jag tycker det är bra att inte vara så nära det hektiska livet.

Mångsysslare i församlingen

Tommi Hartikainen har växt upp i församlingen eftersom hans mamma har jobbat i församlingen i många år. Men hans familj har inte varit församlingsaktiva.

– Det är jag, mamma och farfar som är släktens svarta får, säger han och ler. Farfar sadlade om från läraryrket i 50-årsåldern och blev präst.

Efter konfirmandtiden i Tervola ringde kyrkoherden och frågade om Tommi Hartikainen ville vikariera som församlingsmästare.

Tommi Hartikainen är vaktmästare i Esbo svenska församling.

PROFILER Tommi Hartikainen

Född: 1981 i Gunnared i Göteborg.
Är passionerad bärplockare, särskilt hjortron. **Livsmotto:** Behandla andra som du själv vill bli behandlad.

får mardrömmar. Men det gick bra. Döden är en naturlig del av livet.

När han jobbade på begravningsplatsen i Tervola arbetade han samtidigt i flera år med att digitalisera kartor över begravningsplatsen.

– Det fanns bara papperskartor från 1950- och 60-talen, så det behövde göras. Det är viktigt att veta när en grav använts senast. Det måste gå 20–30 år sedan en grav använts innan den tas i användning igen.

Mera småprat på svenska

I många år jobbade Tommi Hartikainen i finskspråkiga Esbo domkyrkoförsamling, för tre år sedan tog han steget in i något helt nytt.

– De var modiga i Esbo svenska församling som anställde mig. Men dåvarande kyrkoherden Roger Rönnberg sa i stället till mig: Vad du är modig! Det enda jag kunde säga då var: Säg det! Jag hade inte använt svenskan på 27 år.

Det var lite jobbigt i början.

– Jag hade hela tiden ordboken nära, men den har jag kastat bort nu. Det bästa sättet att lära sig ett språk är att ha modet att försöka.

Hartikainen hade förstas nytta av den svenska han lärt sig som barn.

– Ganska snabbt kom svenskan tillbaka, men ofta är man så självkritisk. Det tog bort stressen att veta att om jag inte kommer på ett ord så kan jag säga det på finska och ändå bli förstådd.

Han har bara gott att säga om den finlandssvenska arbetsmiljön.

– Vi är 31 anställda och jag ser jättetydligt hur alla litar på varandra. Vi känner varandra väldigt bra, och har man en fråga så vet man direkt vem man ska kontakta.

Han är av den åsikten att finlandssvenskar är mer sociala.

– Det är lättare att börja prata med finlandssvenskar, det finns en slags vänlighet som lättare dyker upp. På svenska frågar man: Hej, hur mår du? På finska är det oftare: Moi! Onko kahvia? Det är mera småprat på svenska och det tycker jag om!

På medarbetarkonferenserna som hålls en gång i veckan tas alltid en personlig runda.

– Då får alla som vill berätta något som inte har med jobbet att göra. Det är fint tycker jag.

Hartikainen är ensam vaktmästare i församlingen.

– Jag har blivit utsedd till årets vaktmästare tre år i rad nu, säger han finurligt.

Sverige finns kvar i hans tankar.

– Jag drömmer om att någon gång flytta tillbaka till Göteborg, eller kanske Stockholm.

INKAST

KATARINA
GÄDDNÄS

Med ett kors i pannan

VI VAR lite osäkra på om våra församlingsmedlemmar i Mariehamn skulle vara beredda att komma och få ett kors av aska tecknat i sina pannor i askonsdagsmässan. Vi oroade oss i onödan, nästan alla ville.

Det finns en längtan efter påtaglighet, andlig erfarenhet och praxis i vår tid. Vi som kyrka är inte världsbäst på att slösa ur vår flertusenåriga tradition, men det finns hoppfulla tecken på förändring.

Fastetiden är en förberedelsestid. Rannsaka är ett gammalt vackert ord med allvarlig klang – att grundligt tänka igenom mitt liv och mina prioriteringar.

VAD ÄR viktigast i ditt och mitt liv? Vår tid har egna avgudar, om vi med gud menar det som vi tror att har den yttersta makten över våra liv. Våra moderna avgudar är: Pengar, hälsa, framgång, skönhet. Det allvarligaste är kanske att vi sätter oss själva i Guds ställe. Vi tror att vi har den yttersta makten över våra liv.

Jesus gav oss ett ansikte på Guds kärlek, gick själv i döden för att vi skulle få liv och liv i överflöd.

Vi behöver inte plåga oss, fastan är inte till för det, men vi behöver på djupet fundera över våra liv och våra prioriteringar och få möjlighet att omprioritera, göra bot och bättring. Vad kan vi avstå från för att ge plats åt annat?

»Vi är alla delar av samma kropp och om någon kroppsdel lider, lider alla, om någon del av gemenskapen lider under förtryck och fångenskap så är alla ofria.«

VI ÄR alla delar av samma kropp och om någon kroppsdel lider, lider alla, om någon del av gemenskapen lider under förtryck och fångenskap så är alla ofria. Fastan vill uppmuntra oss att frimodigt använda vår kraft och våra resurser för att värna om vår jord och våra medmänniskor. Vi får be om en frihetens och befrielsens fasta.

Vad kan du och jag släppa för att bygga en framtid där relation går före konsumtion, där våra ekologiska fotavtryck står i relation till jordens resurser, där global rättvisa flyttar från dröm närmare verkligheten? Hur kan du och jag be och agera för fred och försoning, bli en motkraft mot det hat som finns?

Jesus sade: "Där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara."

Katarina Gäddnäs är sjukhuspräst och författare.

»När vi hälsade på mina morföräldrar i Lappland hade de svårt att förstå oss barn.«

– Jag fick mer och mer jobb och på den vägen är jag än.

Bortsett från ett par år av studier i Uleåborg har han varit en mångsysslare.

– Jag brukar säga att jag jobbat med allt i församlingen, utom som präst och diakon, säger han och skrattar.

Han har grävt gravar, klippt gräs, skött blommor, vikarierat i pastorskansliet och städat.

Kändes det någon gång jobbigt att som ung arbeta så nära döden som gravgrävande ändå är?

– Nej aldrig! Jag tänkte i början att få se om jag

Det här vill ombuden jobba för i kyrkomötet

Att diskutera äktenskapssynen, att tala mot avhumanisering av olika grupper, att jobba för klimatet – och för svenskan. Bland annat detta vill de nya kyrkomötesombuden göra i kyrkomötet.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Vad vill du jobba för i kyrkomötet under den kommande mandatperioden?

PATRIK HAGMAN:

Jag tänker så här: Det är på församlingsnivå som nytänkandet måste ske i vår kyrka. Vi kan inte i kyrkomötet hitta på nya sätt att arbeta eller nya verksamheter. Däremot kan vi ta ansvar för att fundera på vad kyrkan måste sluta syssla med. Det är en avgörande fråga - när medlemsantalet minskar och ekonomin krymper måste vi välja bort saker. Det tänker jag blir den viktigaste utmaningen under de närmaste fyra åren. Frågan är genuint svår, men vi är några som arbetar med en motion om att skära ner i statistikinsamlingen som kyrkan nu sätter rätt mycket tid på, eftersom den berör i stort sett alla anställda (och en hel del frivilliga!). Det här tror jag de flesta är med på att är en sak vi inte kan sätta pengar på i framtiden.

MIA ANDERSSÉN-LÖF

Jag vill att Kyrkomötet fortsätter diskussionen om kyrkans äktenskapssyn och -praxis. Det står klart att det i kyrkan idag finns olika på Bibeln grundade tolkningar. Det vore konstruktivt att anta en hållning som ger rum för olika perspektiv. En kyrka av Evangelisk-lutherska kyrkans storlek kommer också i framtiden att inrymma olika slag av spektrum. Kyrkan behöver finna konstruktiva förhållningsätt till det – men inte på bekostnad av sin integritet. Kyrkomötet bör också se över kyrkans insatser ifråga om klimatet.

ULLA-MAJ WIDEROOS:

Personligen är jag intresserad av att jobba med frågor som berör kyrkans framtid. I det innefattar jag sådant som öppenhet, jämlikhet och miljöfrågor. De utmaningar som kyrkan har i form av medlemmar som lämnar kyrkan kräver nog att vi vågar vara öppna, öppet vågar debattera också svåra frågor. Och det gäller inte bara kyrkomötet. Miljöfrågorna engagerar många, speciellt unga, och då kan inte kyrkan stå vid sidan om utan måste vara en del av den diskussionen.

ROLF STEFFANSSON:

Iförvaltningsfrågor vill jag arbeta för att vi fortsättningsvis kan vara lutherska kristna på svenska i vårt land, d.v.s. att kyrkan har resurser för ett svenskspråkigt arbete. Samtidigt måste vi som stift komma ihåg vårt ansvar i helhetskyrkan. I framtidsfrågor vill jag att församlingarna ska ha resurser att förverkliga vår kristna tro på lokalplanet. Då ekonomin försvagas behöver vi nya sätt att vara kyrka. Jag ställde också upp för att jag vill arbeta för en kyrka som tar ansvar över gränser, genom att målinriktat reservera resurser till mission, diakoni, interreligiös dialog och ansvar för de mest utsatta i vår värld. Den mest akuta utmaningen just nu är den växande ofördragsamheten, som alltmer liknar vad som hände på 1930-talet, med dehumanisering av folk och grupper. Mina kontakter inom den sekulära organisationsvärlden förväntar sig att kyrkan tar ett tydligt ledarskap för rättvisa, dialog och människovärde.

PETER LINDBÄCK:

I enligt med namnet på vår lista, "En kyrka i tiden", och vårt motto, "Alla människor skapas olika, sedan är det kyrkans sak att behandla alla människor lika", kommer jag att arbeta för;

- en kyrka som man vill tillhöra och inte lämna, en brobyggare mellan människan och Gud,
- att kvinnoprästfrågan äntligen "kommer i mål", också i praktiken, samt att kyrkan ska viga även samkönade par,
- att samspelet mellan den åländska självstyrelsen och kyrkan i Finland ska fungera friktionsfritt.

GÖRAN STENLUND:

Ett samhälle som glömmer Gud får i förlängningen stora problem. Människorna och hela samhället kommer då att präglas av en allt större vilshenhet. Vi ser det idag i vårt eget land och i hela västvärlden. I ett sådant läge behöver kyrkan koncentrera sig på sina kärnuppgifter: att förkunna evangeliet om Jesus Kristus och att visa omsorg om alla dem som har det svårt på olika sätt. En sådan fokusering på kärnverksamheten behöver stödas på alla nivåer i kyrkan, också i kyrkomötet.

Kyrkomötet

Kyrkomötet är kyrkans högsta beslutande organ, "kyrkans riksdag". Det består av 96 valda ombud och biskoparna.

Kyrkomötet samlas i Åbo två gånger per år, i maj och i november. Mandatperioden är fyra år.

Borgå stift har fyra lekmannaombud (ett av dem från Åland) och två prästombud.

LEKMÄN TILL KYRKOMÖTET

Invalda	Röstetal	Jämf. tal
Ulla-Maj Wideroos (Ekfa)	50,602	167,091
Göran Stenlund (Fkk)	34,039	104,326
Patrik Hagman (Ekfa)	28,933	83,546

Ej invalda

Martina Harms-Aalto (Ekfa)	18,854	55,697
Marcus Henricson (Fkk)	14,766	52,163
Annette Kronholm-		
Cederberg (Ekfa)	14,872	41,773
Martti Vähäkangas (Fkk)	13,697	34,775
Olav Jern (Ekfa)	14,756	33,418
Frank Lindholm (Ekfa)	13,553	27,849
Björn Wallén (Fkk)	13,556	26,082
Tanja Holm (Ekfa)	11,003	23,870
Mia Aitokari (Ekfa)	7,292	20,886
Matias Gädda (Fkk)	7,582	20,865
Jona Granlund (Ekfa)	7,226	18,566
Karin Saarukka (Fkk)	6,877	17,388
Birgitta Sarelin (Fkk)	6,240	14,904
Olav S Melin (Fkk)	4,669	13,041
Anita Viik-Ingvesgård (Fkk)	2,900	11,592
Philip Aminoff (Ök)	9,498	9,498

PRÄSTER TILL KYRKOMÖTET

Invalda	Röster	Jämf. tal
Mia Anderssén-Löf (Till.)	53	176,000
Rolf Steffansson (Till.)	42	88,000

Ej invalda

Albert Häggblom (Pbg)	42	85,000
Mari Puska (Till.)	31	58,667
Stina Lindgård (Till.)	21	44,000
Max-Olav Lassila (Pbg)	27	42,500
Ann-Mari Audas-Willman (Till.)	16	35,200
Jan-Erik Nyberg (Till.)	13	29,333
Harry Backström (Pbg)	11	28,333
Ingemar Klemets (Pbg)	5	21,250

Ålands lagstadagade lekmannaplats i kyrkomötet gick till **Peter Lindbäck**. Första ersättare för honom är Nina Lindfors och andra ersättare är Johan Ehn.

I valet av lekmän till kyrkomötet fick listan "En kyrka för alla" (Ekfa) 167,091 vägda röster vilket motsvarade 59,5 procent av de vägda rösterna, listan "För Kristi kyrka" (Fkk) fick 104,326 vägda röster eller 37,1 procent och listan "Öppen kyrka" (Ök) fick 9,498 vägda röster eller 3,4 procent. I valet av prästombud till kyrkomötet fick listan "Tillsammans" (Till.) totalt 176 röster eller 67,4 procent av totalt avgivna röster och listan "På biblisk grund" (Pbg) fick totalt 85 röster eller 32,6 procent av totalt avgivna röster. De ej invalda kandidaterna blir i fallande ordning suppleanter för de invalda från den egna listan. Ifall en lista inte har någon invald kandidat blir ingen av listans kandidater heller suppleanter.

LEKMÄN TILL STIFSFULLMÄKTIGE

Invalda	Röstetal	Jämf. tal
Anita Ismark (Ekfa)	19,621	175,482
Krister Mård (Fkk)	12,364	92,858
Sabina Lumivirta (Ekfa)	12,598	87,741
Susanne Björkman (Ekfa)	12,144	58,494
Marcus Henricson (Fkk)	11,189	46,429
Thomas Rosenberg (Ekfa)	11,116	43,871
Rita Nordström-Lytz (Ekfa)	10,337	35,096
Hans Snellman (Fkk)	10,616	30,953
Frank Lindholm (Ekfa)	9,337	29,247
Jan-Erik Eklöf (Ekfa)	9,261	25,069
Åsa Eklund (Fkk)	9,171	23,215
Olle Victorzon (Ekfa)	8,843	21,935
Magnus Engblom (Ekfa)	8,347	19,498

Ej invalda

Thomas Fagerholm (Fkk)	8,883	18,572
Ann-Christine Forsell (Ekfa)	8,333	17,548
Gunnel M Helander (Ekfa)	7,727	15,953
Anita Viik-Ingvesgård (Fkk)	5,322	15,476
Harald Wester (Ekfa)	7,127	14,624
Mikael Kokkola (Ekfa)	6,182	13,499
Jonas Wikström (Fkk)	4,889	13,265
Marja-Lena Södergård (Ekfa)	6,158	12,534
Jona Granlund (Ekfa)	5,045	11,699
Birgitta Sarelin (Fkk)	4,380	11,607
Philip Aminoff (Ök)	11,402	11,402

Margita Lukkarinen (Ekfa)	4,990	10,968
Petra Lindblad (Ekfa)	4,827	10,322
Lars-Erik Åkerholm (Fkk)	3,924	10,318
Johanna Terho (Ekfa)	3,776	9,749
Ulf Pakalén (Fkk)	3,259	9,286
Tanja Holm (Ekfa)	3,532	9,236
Karin Karlsson (Ekfa)	2,875	8,774
Peter Wikström (Fkk)	3,172	8,442
Pia Santaharju (Ekfa)	2,815	8,356
Ann Lönnberg (Ekfa)	2,670	7,976
Jussi Lahti (Fkk)	2,894	7,738
Greger Englund (Ekfa)	2,661	7,630
Sonja Smedjebacka (Ekfa)	1,895	7,312
Solveig Pätt (Fkk)	2,655	7,143
Ina Laakso (Ekfa)	1,760	7,019
Kirsti Riipola (Ekfa)	1,505	6,749
Fredrik Westerlund (Fkk)	2,644	6,633
Gerd Erickson (Fkk)	2,364	6,191
Carolina Myrskog (Fkk)	1,978	5,804
Lena Granqvist (Fkk)	1,875	5,462
Stig Kronlöf (Fkk)	1,279	5,159

PRÄSTER TILL STIFTSFULLMÄKTIGE

Invalda	Röster	Jämf. tal
Yvonne Terlinden (Till.)	57	180,000
Robert Lemberg (Till.)	23	90,000
Tomas Klemets (Jic)	22	80,000
Katarina Gäddnäs (Till.)	15	60,000
Siv Jern (Till.)	14	45,000
Daniel Norrback (Jic)	20	40,000
Monica Heikel-Nyberg (Till.)	13	36,000

Ej invalda

Sini Aschan (Till.)	11	30,000
Stig-Olof Fernström (Jic)	18	26,667
Jon Lindeman (Till.)	10	25,714
Janette Lagerroos (Till.)	10	22,500
Catharina Englund (Till.)	10	20,000
Tuomas Metsäranta (Jic)	12	20,000
Johan Terho (Till.)	5	18,000
Anders Lundström (Till.)	3	16,364
Henrik Östman (Jic)	8	16,000
Karl af Hällström (Till.)	3	15,000
Hanna Jern (Till.)	2	13,846
Janne Heikkilä (Jic)	0	13,333
Camilla Svevar (Till.)	2	12,857
Eija Grahm (Till.)	2	12,000

Ålands lekmanamedlem i stiftsfullmäktige, **Christian Beijar**, valdes genom sänjval.

I valet av lekmän till stiftsfullmäktige fick listan "En kyrka för alla" (Ekfa) 175,482 vägda röster eller 62,7 procent av de vägda rösterna, listan "För Kristi kyrka" (Fkk) fick 92,858 vägda röster eller 33,2 procent och listan "Öppen kyrka" (Ök) fick 11,402 vägda röster eller 4,1 procent. I valet av prästmedlemmar till stiftsfullmäktige fick listan "Tillsammans" (Till.) totalt 180 röster eller 69,2 procent av totalt avgivna röster och listan "Jesus i centrum" (Jic) fick totalt 80 röster eller 30,8 procent av totalt avgivna röster. Ej invalda kandidater blir i fallande ordning suppleanter för de invalda från den egna listan. Om en lista inte har någon invald kandidat blir ingen av listans kandidater heller suppleanter.

Valnämndens ordförande Gunnar Grönblom förklarar de vägda rösterna i lekmannavalen till kyrkomötet och till stiftsfullmäktige:

För att illustrera skillnaden mellan röster och röstetal för lekmännen så fick en kandidat som fick 18 röster, alltså en röst från 18 olika personer, ett röstetal på 8,84 och en med 21 röster ett röstetal på endast 4,641, allt beroende på från vilka församlingar rösterna har kommit. Det vägda röstetalet per församling varierar mellan 0,286 och 0,900 per röstberättigad. Antalet röstberättigade per församling varierar i sin tur i förhållande till storleken men också beroende på församlingens struktur (självständig eller i en samfällighet) och i vilken typ av samfällighet församlingen ingår. Sålunda är det vägda röstetalet per röstberättigad i Borgå 0,553 medan det i Johannes är 0,833, även om församlingarna är nästan lika stora och bägge ingår i en samfällighet men i väldigt olika typer av samfälligheter.

LEDARE

Kvinnliga röstmagneter

VALRESULTAT ÄR OFTA både intressant – och oväntad – läsning. Resultaten från kyrkomötesvalet och valet till stiftsfullmäktige som hölls för två veckor sedan är inget undantag sett ur Borgå stifts perspektiv.

I det här valet var kandidaterna för första gången uppdelade i åsiktslistor och inte, som tidigare, i regionala listor. Mot den bakgrunden är det inte helt lätt att rakt av jämföra årets resultat med resultatet för fyra år sedan. När man studerar valresultaten på detta uppslag kan man konstatera att de listor (både bland lekmän och bland präster) som profilerat sig som mer liberala drog in majoriteten av rösterna. Grovt taget kan man säga att de liberala listorna i de fyra valen drog hem 60–70 procent av rösterna, medan de mer konservativt sinnade listorna landade i spannet 30–40 procent av de avgivna rösterna.

»Ur ett könsperspektiv blev valet en framgång för kvinnliga kandidater.«

URETTKÖNSPERSPEKTIV blev valet en framgång för kvinnliga kandidater – med undantag för Åland var det kvinnor i topp i alla fyra val. Att Ulla-Maj Wideroos blev röstrottning på lekmanasidan i kyrkomötesvalet var inte helt oväntat mot bakgrund av hennes långa karriär i rikspolitiken, men likväl är hennes röstetal imponerande högt. På prästsidan plockade Mia Anderssén-Löf upp den plats som blev tom efter att hennes forna kollega Bo-Göran Åstrand flyttat in i biskopsgården. Hennes valframgång innebär att två av sex representanter från Borgå stift i kyrkomötet nu är kvinnor. Det är dubbelt mer än de föregående fyra åren, då Åsa A Westerlund var den enda kvinnan från Borgå stift i kyrkomötet.

DET ÄR BEKLAGLIGT att alla som hade rösträtt i valet inte hade möjlighet att delta på grund av att posten slarvat bort valsedlarna. Med tanke på att vi lever i nådens år 2020 kunde man kanske fråga sig om det finns digitala hjälpmedel man kunde dra nytta av för att underlätta valprocessen. Bara att transportera alla röstsedlar till Borgå från ett geografiskt så splittat stift är en logistisk utmaning som heter duga. Mot bakgrund av det får man ändå lyfta på hatten för att hela 86,5 procent av lekmännen och 75 procent av prästerna utnyttjade sin rösträtt i Borgå stift. Det är godkänt. Värre var det i vissa finskspråkiga stift, där färre än 60 procent av prästerna valde att utnyttja sin rösträtt.

Nicklas Storbjörk är redaktör på Kyrkpressen.

Valresultatet överraskar inte

Ung dynamik, politisk erfarenhet och teologisk expertis är en styrka bland de nya kyrkomötesombuden från Borgå stift.

TEXT: **ULRIKA HANSSON, SOFIA TORVALDS**

– Jag upplever att det fanns en beställning på två kvinnor till kyrkomötet, säger **Lucas Snellman** som är ledande sakkunnig inom kommunikation vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Valresultatet överraskar honom inte.

– Jag är inte speciellt överraskad att **Mia Andersén-Löf** blev invald. I henne fick man en ung, dynamisk kyrkoherde som har många strängar på sin lyra. Och om vi tänker på lekmännen var det inte heller överraskande att **Ulla-Maj Wideroos** blev invald med tanke på framgången i församlingsvalet och ett starkt lokalt stöd. Hon har en lång erfarenhet av politiskt beslutsfattande och är van vid att diskutera sig fram till lösningar. I bägge fallen handlar det om nya frimodiga kandidater som lyckats samla röster från olika delar av stiftet – inte bara den egna regionen.

Snellman lyfter fram ombudens erfarenhet och breda kunskande: **Göran Stenlunds** bakgrund i den evangeliska väckelserörelsen, **Patrik Hagmans** teologiska expertis, **Andersén-Löfs** och **Wideroos** förankring i lokalförsamlingen och **Rolf Steffanssons** arbete för den globala kyrkan.

På Åland samlade **Peter Lindbäck** många röster. Snellman tror att landshövdingens vana att diskutera och driva frågor som är viktiga för ålänningarna, till exempel åländska självstyrelsen och relationen till nationell lag-

Lucas Snellman tycker att sakkunskapen i stiftsfullmäktige kunde utnyttjas bättre i Borgå stift. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

stiftning, avgjorde till hans fördel.

För tidigt att säga

Forskaren **Veli-Matti Salminen** vid Kyrkans forskningscentral säger att man kan dela upp de nya kyrkomötesombuden i fyra grupper. De som betonar Bibeln och bekännelsen utgör en dryg tiondel av de invalda, de moderata konservativa, som påminner om kyrkans grunduppgift men vill föra dialog, är cirka 40 procent. De moderata liberalerna, som vill förnya kyrkan men samtidigt strävar efter samförstånd, är ungefär en fjärdedel, medan en annan fjärdedel av ombuden

talat för förnyelse och jämställdhet.

– De mest strikta konservativa har fått in något färre kandidater än tidigare. Men mellangrupperna – moderata konservativa och liberala, de som talar för att olika åsikter ska rymmas inom kyrkan och är redo att göra kompromisser – har också gått framåt. Det är möjligt att kyrkomötet går åt ett lite öppnare håll, säger Salminen.

– I Borgå stift är det inga stora förändringar bland våra ombud, profilen är i stort sett densamma som tidigare. Först efter att kyrkomötet sammanträtt i maj och november kan man börja se vilka betoningar som finns och

vem som driver vilka frågor, säger **Lucas Snellman**.

Medelåldern bland alla invalda kyrkomötesombud sjönk med ett par år från förra mandatperioden.

– Det är glädjande att yngre kommer med. Risken med både stiftsfullmäktige och kyrkomöte är att yngre kandidater utgår från en förhandsuppfattning om att de är operativa organ, där man snabbt kan ta beslut, medan verkligheten är att det går långsamt och att förändringar kräver tid.

Stiftsfullmäktige kunde utnyttjas mer

I stiftsfullmäktige valdes många nya in, både bland lekmännen och prästombuden. Också i stiftsfullmäktige är fördelningen mellan kön och regioner ganska jämn, konstaterar Snellman.

– Det är också lite oroande att så många av dem som varit med väljer att stiga till sidan. Visst behöver vi få in nya också, men inte på bekostnad av kontinuiteten.

Det blir intressant att se vem som blir vald till ordförande och viceordförande, anser Snellman.

– Det är möjligt att vi har en ordförandekandidat i **Anita Ismark** som samlade flest röster av lekmännen. Och bland prästerna hade **Yvonne Terlinden** flest personliga röster. Det är mycket möjligt att hon blir vald till viceordförande.

Snellman anser att stiftsfullmäktige och sakkunskapen där kunde utnyttjas bättre i Borgå stift.

– Eftersom kyrkomötet fattat beslut om att det fortsättningsvis ska finnas ett stiftsfullmäktige i varje stift så borde man hitta ett sätt att jobba på som känns meningsfullt. Eventuellt kunde det vara ett organ som jobbar med lite längre perspektiv, med ärenden som mer utgår från ledamöternas erfarenheter och visioner.

Resultatmiss

När resultatet i stiftsfullmäktigevalet skulle fastställas uppdagades ett systematiskt fel i uträkningen av kandidaternas vägda röstetal, ett fel som rört om i resultaten. När felet korrigerats fanns tre nya lekmän med på listan över de invalda.

För att räkna ut röstetalen användes samma program som i valet för fyra år sedan. Men i årets val fanns en tredje kandidatlista. Trots att rösterna alltså räknats korrekt räckte den lilla detaljen i kombination med ett mänskligt misstag till för att röra om ordentligt i resultaten.

EMELIE WIKBLAD

Chansen att rösta försvann i posten

Alla som hade rätt att rösta fick aldrig möjligheten att göra det. Röstsedlar och kallelser som postades dök aldrig upp.

– Det är verkligen tråkigt, säger valnämndens ordförande **Gunnar Grönblom**. Det har varit stora problem med postgången.

Valnämnden i Borgå stift skickade fyra veckor före valet ut röstsedlar och material till församlingarna där röstningen skulle äga rum. Tanken var att det skulle vara tillräckligt med tid för församlingarna att skicka ut röstsedlar till de röstberättigade, som hade möjlighet att förhandsrösta eller delta i

valmötet. Någon församling fick aldrig ens det första paketet som valnämnden skickade, utan valnämnden fick skicka ett nytt.

Efteråt har det visat sig att det fanns flera fall där personer inte fått sina röstsedlar eller sin kallelse. En läsare som kontaktade Kyrkpressen berättade att hon hade tänkt förhandsrösta i valet eftersom hon inte kunde närvara på valdagen – men några röstsedlar dök aldrig upp.

86,5 procent av de lekmän som hade rösträtt utnyttjade den. Gunnar Grönblom kan inte ge någon exakt uppskattning på hur många

som skulle ha röstat om de kunnat göra det – om det gäller fem eller femtio personer.

– Vi har lärt oss att man i alla fall måste skicka kallelsen per e-post så att folk vet att mötet hålls och kan komma och rösta, säger Grönblom.

– Vi får fundera hur sådana här val ska ordnas i framtiden. Jag kommer att ta upp det här med Kyrkostyrelsen inför nästa val. De måste ta sig en funderare, till exempel om man ska ändra på tidtabellen för valet.

EMELIE WIKBLAD

Församlingshemmet i Houtskär fungerar som tillfällig skola. På onsdag ordnades ett möte där Houtskärborna fick diskutera planerna på gemensamma utrymmen.

Församlingen vill bygga tillsammans med kommunen

Skola, dagis och församlingshem i samma byggnad? Det kan bli verklighet i Houtskär.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Skolan i Houtskär ligger i Träsk, men den är i så dåligt skick att skolan för tillfället är inrymd i församlingshemmet, som ligger i Näsby centrum. **Harry S. Backström**, kyrkoherde i Västabolands svenska församling och ordförande i gemensamma kyrkorådet i Pargas kyrkliga samfällighet, hoppas på ett gemensamt nybygge med Pargas stad: skola, dagis och församlingshem under samma tak.

Församlingshemmet börjar nämligen också vara i behov av renovering.

– Vi skulle föredra ett alternativ där man skulle bygga i Näsby, i anslutning till dagshemmet.

Den nya byggnaden kunde inrymma skola, dagis, för-

samlingshem och också erbjuda utrymmen till folkhögskolan, som ordnar en hel del skriftskolläger om somrarna. Ett problem med den planen är att många i Houtskär vill att skolan ska stanna kvar i Träsk.

Backström kan också tänka sig ett sådant alternativ att staden bygger en liten skola i Träsk men ändå samarbetar med församlingen gällande dagiset i Näsby centrum.

– Jag tycker det är viktigt att pröva olika scenarier och hitta den bästa tänkbara lösningen.

På vilket sätt skulle gemensamma utrymmen med skola och dagis gynna församlingen?

– Då är fler med och betalar för byggnaderna. Under vardagen skulle utrymmet tjäna som skola och dagis och under veckosluten som församlingshem. Fastigheter är dyra idag och man behöver hitta lösningar där man jobbar tillsammans, för de gyllene åren börjar vara förbi. Att bygga en

sådan här anläggning i Näsby centrum är bra också på det viset att folk ju vill bo där det finns god infrastruktur.

Han berättar att Pargas stad gärna skulle fatta snabba beslut om skolans framtid i Houtskär, medan den kyrkliga samfälligheten inte har bråttom.

– Om beslutet ska fattas redan i vår blir det realistiskt för oss att vara med. Vår beslutsgång tar nämligen också tid, och jag tror inte att det är klokt att forcera sådana här beslut.

Finns det en misstänksamhet inför ett samarbete mellan kyrka och kommun?

– Nej, tvärtom. Det handlar givetvis om politiska beslut, men hos staden finns det en vilja att göra tillsammans. Däremot finns det skepsis i Houtskär, vissa undrar om det är bra att kommun och församling jobbar tillsammans. Men övervägande är det positivt. Motståndet handlar också om att man känner så starkt för att skolan fortfarande ska vara i Träsk, och det förstår jag. Här behöver vi Houtskärbornas kreativa tänkande kring problemet, och jag hoppas att ingen part låser sig för snabbt.

»Fastigheter är dyra idag och man behöver hitta lösningar där man jobbar tillsammans.«

NOTISER

Närpes församling tvekar om Kustens centralregister

Närpes församling förhandlar fortfarande med Kustens centralregister om medlemskapet.

– Det blir för dyrt. Fullmäktige har beslutat att vi inte går med ännu, med betoning på ännu, säger kyrkorådets viceordförande **Ulla-Maj Wideroos**.

Församlingen oroar sig för konsekvenserna när servicen försvinner från Närpes till Vasa och Jakobstad.

– Det är ungefär sextio procent av vår kanslists arbete som försvinner, och vem vill nu arbeta fyrtio procent. Det får dramatiska följder för oss. Kanslisten är ju vår enda garanti för att vi ska kunna ha pastorskansliet öppet.

Församlingen är den enda i Svenskösterbotten som ännu inte fattat beslut i frågan.

– Vi fortsätter diskussionen med Kustens centralregister under våren med målsättningen att vi möjligen kan gå med 2021. I höst ska fullmäktige ta beslut i frågan.

Centralregisterreformen innebär en tilläggskostnad på 25 000 euro per år för Närpes.

– Jag tror inte vi kommer undan den. Men vi vill behålla en del av servicen i Närpes.

Några egentliga alternativ har församlingen heller inte.

– Vi är inte intresserade av att gå med i ett finskspråkigt register. Kostnaden för att gå med i Lappo stifts centralregister ligger i samma prisklass. Men konsekvenserna av att gå med i det svenska är för stora. Vi ska försöka hitta en lösning för Kustens centralregister. Men vi är inte där ännu.

JOHAN SANDBERG

SERIE: KLIPP UR ARKIVET.

I varje nummer under år 2020 kommer vi att ha med ett klipp ur det nummer av Kyrkpressen som utkom samma vecka för femtio år sedan.

Dagklubbar – eller inte?

Dagklubbsarbetet i Helsingfors beskrevs som en snärskog i Kyrkpressen från fredagen den 6 mars 1970. Hur ska dagklubbarna organiseras? Vad får de kosta? Är dagvården församlingens uppgift? Bland annat de här frågorna diskuterades för femtio år sedan.

Man konstaterar bland annat att dagklubbarna behöver ändamålsenliga utrymmen innan verksamheten kan sätta igång – och att det ofta brister på den här punkten.

Det verkar också råda viss skepsis kring om föräldrarna alls är intresserade av att placera sina barn i församlingens dagklubb. "Där föräldrarna kan välja mellan stadens barnträdgård och församlingens dagklubb, kommer de att välja barnträdgård", slår hum.kand. Castrén, som intervjuas i artikeln, fast. "Det gäller för församlingarna att anpassa sig smidigt och inte konkurrera."

SOFIA TORVALDS

Kyrkoherde Mia Anderssén-Löf, justitieminister Anna-Maja Henriksson, läkaren och flyktingvännen Anne-Marie Rudnäs, teologie doktor Carolin Ahlvik-Harju och biskop Bo-Göran Åstrand diskuterade flyktingpolitik och människovärdet i Nykarleby förra veckan.

Flyktinglagarna ändras - men långsamt

Redan i år ska de asylsökandes rättssäkerhet förbättras med nya lagar, sa justitieministerier Anna-Maja Henriksson till ett fullsatt församlingshem i Nykarleby. Många frågor förblev obesvarade, för hon tog inte ställning till de som ligger på inrikesministerns bord.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

I svallvågorna efter att afghanen **Nathanael** gett upp hoppet om att få stanna i Finland och tagit sitt liv, ordnade hans församling en paneldebatt som diskuterade om vår flyktingpolitik är mänskovärdig. Cirka 200 personer samlades i Nykarleby förra veckan för att höra justitieminister **Anna-Maja Henriksson**, flyktingvännen **Anne-Marie Rudnäs**, teologie doktor **Carolin Ahlvik-Harju** och biskop **Bo-Göran Åstrand** diskutera under ledning av kyrkoherde **Mia Anderssén-Löf**.

Någon egentlig debatt uppstod inte eftersom deltagarna inte hade några större meningsskiljaktigheter, även om Anna-Maja Henriksson skämtsade att hon börjar känna sig som om hon var på riksdagens frågestund

när hon fick förklara regeringsprogrammet. Och då handlade det mest om varför de utlovade förändringarna sker så långsamt.

– Mitt huvud förstår vad du säger men mitt hjärta frågar varför det ska ta så länge, sa läkaren Anne-Marie Rudnäs som representerade föreningen Nykarleby flyktingvänner.

– Egentligen borde inrikesminister Maria Ohisalo vara här, för migrationsfrågorna ligger på hennes bord. På mitt bord har jag det som har att göra med asylsökandes rätt till rätts hjälp, med besvärstiden och med den juridiska rådgivningen. I vår kommer jag att göra förbättrade lagförslag som riksdagen ska behandla i år, sa Henriksson.

De lagförslag hon avser är asylsö-

kandes rätt till rättsbiträde redan vid första polisförhören, att besvärstiden förlängs till trettio dagar och att rättsbiträdena får ersättning per timme och inte som en klumpsumma.

– Dagen då Nathanael tog sitt liv insåg vi alla att vårt system misslyckats. Jag talade då med min ministerkollega Ohisalo om att vi nu måste verkställa regeringsprogrammet. Men att ändra lagar går inte över en natt. Men jag vet att vi är på väg dit. Den goda viljan finns.

Samtliga panellister slog vakt om FN:s deklaration för mänskliga rättigheter.

– Som mamma, minister och medmänniska förutsätter jag att allas mänskovärde är lika. Men det är inte självklart för alla. När jag ser hur samhället utvecklas och hör debatterna i Finland och i riksdagen blir jag

»Dagen då Nathanael tog sitt liv insåg vi alla att vårt system misslyckats.«

sorgsen, sa Henriksson.

– Som kristen anser jag att alla har samma värde inför Gud och som humanist att alla har samma värde inför varandra. Det är grunden för allt jag gör, sa Rudnäs.

Carolin Ahlvik-Harju tog avstamp i att människan är skapad till Guds avbild.

– En aspekt för människovärdet är hur jag förhåller mig till min medmänniska, vilket hänger ihop med hurdan mänskossyn jag har. Jag tänker att människan är en relationell varelse som blir till tillsammans med andra. Man ser vad människovärdet betyder först i samspel med andra människor.

Bo-Göran Åstrand citerade Jakobs brev: "Den som gör skillnad på människor begår synd".

– Flyktingpolitik och värderingar hör ihop. Politiken styrs i botten av värderingarna. Vi behöver diskutera värderingarna och varför vi kommer till så olika slutsatser. Säger man som stadsstyrelsens ordförande i Karleby att vi bara tar hälften av kvotflyktingarna idag medan grannkommunerna gärna tar emot flera handlar det om olika värderingar i grunden.

NUNNENOVISEN FICK SIN ABBOT

Hon var en ung nunnenovis. Han var en abbot, ledare för munkarna i ett kloster. De möttes inom ramen för ett osannolikt projekt och påbörjade en lika osannolik resa. De förälskade sig i varandra, lämnade sina kloster och gifte sig fyra år senare.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Förnyelsens vindar blåste över klosterlivet i den anglikanska kyrkan år 1980. Inom ramen för den ordnade kyrkan ett projekt som sammanförde munkar och nunnor. Det var så syster Helen Simon och dom Wilfrid träffades. Men det var inte meningen att de skulle förälska sig i varandra.

Idag kallar de sig **Helen** och **David Weston**. Vi möter dem i Jakobstad under Runebergsveckan dit de kommit för att berätta om sin romans, veckans tema.

Helen är välbekant med staden. Hon var den engelska klubbens konversationslärare här mellan åren 1972 och 1973.

– Några år efter att jag återvänt till England blev jag vän med en nunna. Jag hälsade på i hennes kloster och jag föll för den vackra platsen, de enkla sångerna och för människorna där. Jag kände en kallelse att gå in i gemenskapen. Då var jag 26 år, säger hon.

Beslutet upprörde hennes föräldrar. Helen hade inte fått någon kristen uppfostran utan kom till tro som 17-åring.

Hon hade gett sin första novislöften och 1980, när det experimentella projektet genomfördes, kämpade Helen en kamp inom sig. Hon förväntades avge de slutliga nunnelöften inom kort. Förväntningarna på henne var stora för hon skulle blivit den första novisen på tio år att avge sina nunnelöften. Hon sågs som en framtida abbedissa.

– Det fanns saker jag tyckte om i klosterlivet, men efter fyra år började jag känna att det inte var den rätta platsen för mig. När jag fyllde 30 insåg jag att om jag stannar kommer jag aldrig att kunna gifta mig och få barn, säger hon.

Förnyelseprocessen av klosterlivet inom Church of England, den anglikanska kyrkan som bägge tillhörde, var inspirerad av den katolska kyrkans andra vatikankoncilium. Inom ramen för förnyelsen ordnade kyrkan ett

I höst år är det fyrtio år sedan dom Wilfrid och syster Helen Simon träffades. David och Helen Weston har varit gifta sedan 1984.

Forts. på följande sida. ►

experiment som sammanförde munkar, nunnor och vanligt kyrkfolk till att rusta upp en prästgård i södra London.

– Experimentet var något revolutionerande år 1980 och det var mycket spännande att få vara med i det, säger David.

Han var då abbot i ett anglikanskt benediktinkloster, alltså en högt uppsatt ledare, medan hon var en ung novis. Klyftan mellan dem kunde knappast ha varit större.

– Min position som ung novis var i förhållande till honom att jämföra med barn, de får finnas med inte höras. Man skulle inte inleda samtal med honom, säger Helen.

Men medan de hängde upp gardiner tillsammans började de ändå samtala. Helen bad David om råd angående kampen hon förde om att stanna eller lämna klostret. Eftersom hon inte avlagt sina slutliga löften stod dörren att lämna fortfarande öppen för henne.

– Under våra samtal fann jag mig till min stora överraskning säga att du ska akta dig så att det som hänt mig inte händer dig. Bli inte djupfryst som jag, säger David.

David hade gjort kometkarriär och blivit abbot sex år tidigare, redan vid 36 års ålder, trots att han var bland de yngre i klostergemenskapen.

– Jag antar att jag blev abbot för att man trodde jag skulle kunna hantera förnyelsekraven som de yngre munkarna ställde. Jag kände mig inte riktigt bekväm i min roll utan jag försökte vara någon som jag inte var. När jag mötte Helen var jag i en korseld mellan krav på förnyelse och att stå på bromsen. Hade vi mötts tio år tidigare hade inget hänt, men nu befann jag mig mitt i en konfliktfylld debatt.

Efter projektets slut återvände bägge till sina respektive kloster.

– David skrev brev till mig men jag kunde inte lista ut om han bara var faderlig eller om han försökte säga att han hade känslor för mig. Därför var mina svar också väldigt försiktigt formulerade, säger Helen.

I december samma år möttes de nästa gång i samband med en återförening för deltagarna i projektet.

– Vid det laget hade jag känslor för David. Redan efter några månader insåg vi att vi var förälskade i varandra.

Som en skilsmässa från Gud

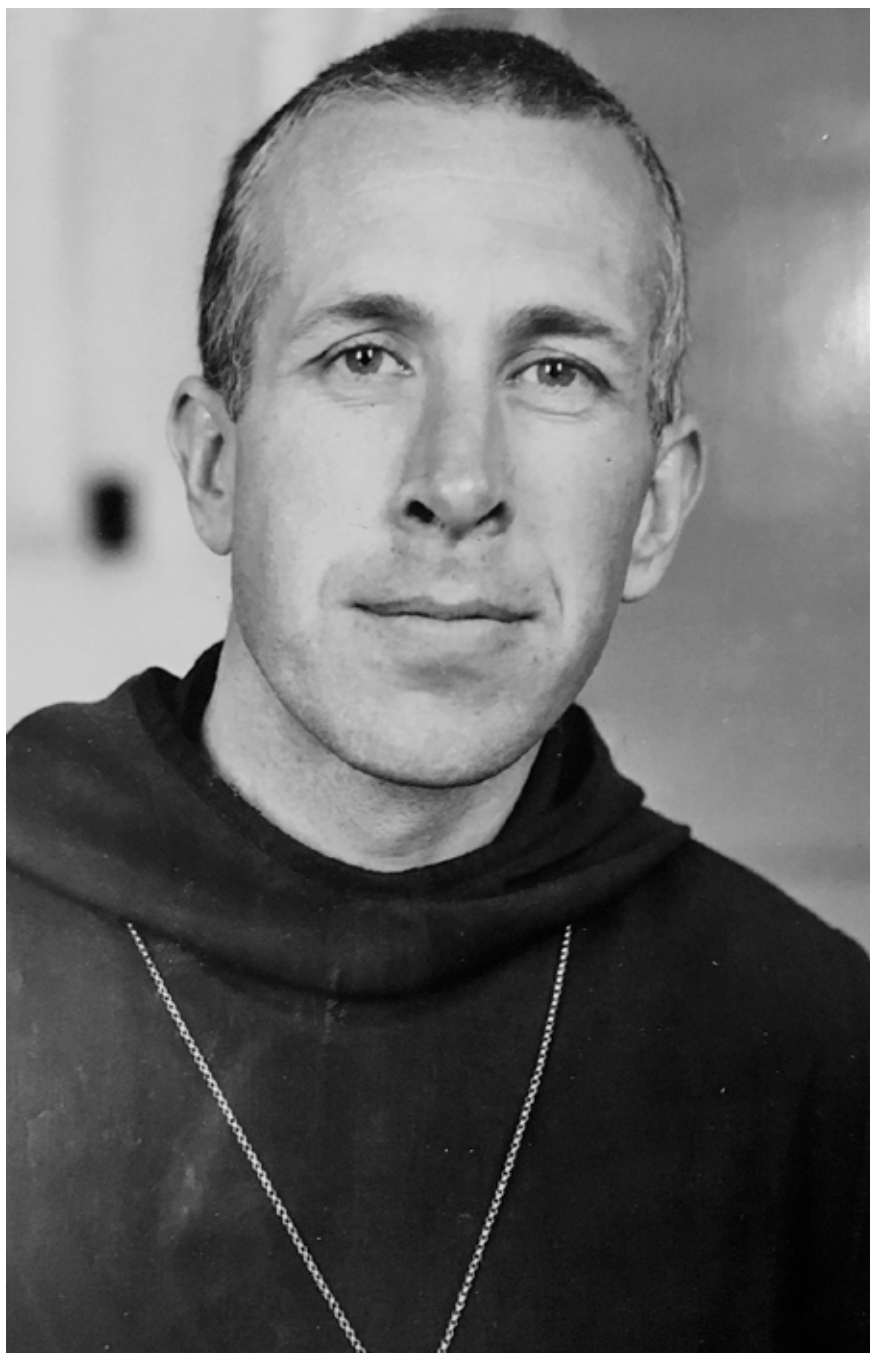
I februari 1981, som 31-åring, lämnade Helen sitt kloster.

– Jag tog mina novislöften mycket allvarligt. När jag kom till den punkt att jag måste gå ut trodde jag att jag bröt med Gud och att han aldrig skulle tala till mig igen. Men under processen upplevde jag Guds närhet trots allt. Jag upplevde att han brydde sig om att människorna var hela och sig själva.

Efter att Helen lämnat klostret fortsatte brevväxlingen med David. Hon har över tusen brev som han har skrivit åt henne.

– Vi lyckades också träffas sporadiskt. Men det hade inte varit okej att vara romantiska.

Abboten dom Wilfrid och nunnenovisen syster Helen Simons. Helen är tillsammans med sin far och syster. FOTO: PRIVAT

David talade om det nya livet som kom när man kände sig älskad. Det livet kunde han ta med sig till klostret.

David kände sig kluven. Det såg Helen tydligt i breven han skrev. Eftersom det redan fanns en David i klostergemenskapen när han kom blev han kallad efter sitt andra namn Wilfrid. Först var hans brev signerade Wilfrid, därefter Wilfrid David och slutligen David.

– Den naturliga och livliga unga personen var David medan Wilfrid var klosterpersonen. Han skrev om hur de bekämpade varandra. De behövde komma samman, säger Helen.

Han hade inte räknat med att David skulle dyka upp på nytt.

– Jag trodde att David Weston var någon jag lämnat bakom mig som 22-åring då jag blev Wilfrid. Men han fanns fortfarande kvar inom mig, säger David.

Efter att Helen lämnat sitt kloster väntade hon på att David skulle göra detsamma. Men 1982 kom han till att han inte kan göra det.

– Det fanns inte i min begreppsvärld. Jag trodde verkligen på mitt arbete i klostret och på mina klosterlöften. De få personer som visste om min kamp trodde att jag skulle komma ur den som en starkare munk, säger han. Han tyckte om livsrytmen i klostret.

– Någon skulle kalla den monoton. Atmos-

fären var vacker speciellt under den tiden vi sjöng enkla sånger på latin. Jag fick arbeta i trädgården, något som jag fortfarande tycker om att göra. Religionen krympte mig inte, snarare tvärtom. På många sätt öppnade den upp.

När David sade sig stanna i klostret bestämde sig Helen för sluta vänta på honom och gå vidare i livet. Men varken Helen eller David släppte taget om dom Wilfrid.

– Jag kunde gott ha fortsatt leva i klostret om det inte hade varit för Helen. Hon ställde allt på huvudet.

I slutet av 1983 fick David rådet av sin svägerska att gå ut ur klostergemenskapen under tre månader.

– När jag gjorde det kändes det som om jag satt ner flyttblocket jag burit på. Då visste jag att jag aldrig kommer att ta upp det igen.

Då hade han inte talat med Helen på ett helt år.

– När David ville återuppta kontakten var det inte så enkelt för mig. Men jag märkte att han var lyckligare och friare, säger Helen.

David hade bearbetat sin situation både rationellt och psykologiskt.

– Vad har löften för validitet när man krymper som person? Hur kan jag ge upp dem när jag är en person som aldrig ger upp någonting? Det var inte lätt att navigera genom den

David

Pensionerad präst i Church of England.

Blev munk i benediktinkloster som 22-åring. Gav sina slutliga munklöftet 1964, blev diakon 1967, präst 1968 och abbot 1974. Blev befriad från sina munklöften och lämnade klostret 1984.

Klosternamn dom Wilfred.

Gift med Helen sedan 1984, har två söner.

Bosatt i Carlisle.

Helen

Arbetar som samtalsterapeut för präster.

Var nunnenovis i klostret Society of All Saints i Oxford i fem år. Lämnade klostret 1981.

Klosternamn syster Helen Simon.

Författare till böckerna *The Winter is Passed* (1995) om vägen ur klostret och *It is Solved by Walking* (2018).

Engelska klubbens konversationslärare i Jakobstad 1972–73.

Gift med David sedan 1984, har två söner.

Bosatt i Carlisle.

»Jag kunde gott ha fortsatt leva i klostret om det inte hade varit för Helen. Hon ställde allt på huvudet.«

David Weston

»När jag kom till den punkt att jag måste gå ut trodde jag att jag bröt med Gud och att han aldrig skulle tala till mig igen. Men under processen upplevde jag Guds närhet trots allt.«

Helen Weston

snårskogen, säger David.

Idag är han glad över att processen tog sin tid, fyra år.

– Hade jag gått tidigare är chansen stor att jag ångrat mig. Nu har jag aldrig sett tillbaka.

När David väl gjort sitt beslut av stöddes han av många vänner inom kyrkan.

– De var mera förstående än vad jag trodde de skulle vara. En av mina nära vänner, biskopen av Oxford, var bara glad. Han tyckte jag gick förlorad i klostret. Vitsen med att ha tjugo präster samlade i ett kloster för att be är inte självklar för alla. Ju mer jag ser tillbaka på det desto konstigare ter det sig också för mig.

Helen och David Weston berättade om sina liv under Runebergsveckan i Jakobstad.

Att bli befriad från sina munklöften var tekniskt sett inget större problem i den anglikanska kyrkan. Det räckte med att ärkebiskopen av Canterbury gjorde det. Men ungefär samtidigt som David blev befriad sade påven Johannes Paulus II att han aldrig kommer att göra det.

– Church of England är ganska ambivalent när det gäller kloster och de flesta tycker antagligen att det är konstigare att stanna i klostret än att lämna det. Kyrkan tog egentligen avstånd från klosterliv redan under reformationen. Men på 1800-talet uppstod det på nytt då man insåg att ogifta kvinnor kunde vara till nytta för kyrkan. Det gav också intellektuella kvinnor en möjlighet till en akademisk utbildning som på den tiden inte fanns i samhället.

Förmår inte förstå Gud

Trots att han var förvirrad och sökte svar så kände David aldrig att han förlorat kontakten till Gud.

– Min religiösa grundsyn har inte förändrats. Jag tror det har att göra med vem jag är, en brittisk kristen vit man. Jag är en produkt av det sammanhang jag kommer från. Under åren har jag omdefinierat Gud. Jag har upptäckt att min mänskliga förmåga inte räcker

att förstå honom som en grundläggande kraft. Allt är inte kaos, det är märkvärdigt hur verkligt allting är, säger han.

Även om han idag inte ångrar sitt beslut återupplever han kampen varje gång han berättar om den.

Sex månader efter att David lämnat klostret, fyra år efter att de träffats, gifte de sig.

De försökte hålla låg profil, men hamnade ändå på första sidan i kyrkans tidning. De blev intervjuade i fem teveprogram, 25 gånger i radio och i tidningar.

De har två söner som idag är 29 och 33 år gamla.

– Att sedan bli pappa var överväldigande för mig. Det hade jag aldrig trott att jag skulle bli. Jag visste varken hur jag skulle bete mig som äkta man eller som pappa. För jag hade ju inte haft någon, säger David.

– Jag måste uppdatera honom på allt möjligt som hänt de senaste 25 åren: musik, filmer och annat, säger Helen.

David fick börja om sitt liv som 46-åring. Eftersom det enda han hade att falla tillbaka på var att han var prästvigd fick han en egen församling.

Att folk går ur klostren för att gifta sig är fortfarande mycket ovanligt.

– Vi vet bara om två andra, säger Helen.

KALLE SÄLLSTRÖM

Fasta, frestelser och fokus

NU BÖRJAR FASTAN. Tiden fram till påsken uppmanas vi att leva lite enklare. Kanske lämna bort något från vår vardag som vi inte egentligen behöver. För någon kan det betyda att avstå från att köpa det där dyra morgonkaffet på väg till jobbet, en annan avstår från att äta kött under fastetiden, någon lämnar bort sötsaker, en annan tar paus från serier på Netflix eller från att shoppa nya kläder och prylar.

Att avstå från något ibland gör gott, alla som har godisstrejkat vet hur gott det smakar med karameller när man hållit lite paus från dem. Att leva lite enklare gör att man börjar uppskatta det som finns kvar i vardagen mera. Och att avstå från sådant som egentligen är mindre viktigt, som TV-serier eller slösurfande på Internet, kan få oss att bli mera fokuserad på viktigare saker.

»Att fasta handlar inte om att vara en supermänniska.«

I VÅR VÄRLD AV ÖVERFLÖD är vi omringade av frestelser hela tiden. Och det kan vara svårt att hålla sig till sin fasta. Det är lätt att misslyckas, att gå på reklamens löften, att falla för grupptricket eller sina gamla vanor. Men det är inte så farligt, haka inte upp dig om du råkar äta en härlig fastlagsbulle fast du inte borde, tappa inte fokus på det viktigaste. Vi människor faller för frestelser, små bullar är ganska ofarliga dessutom. Men frestelserna att tänka mera på sig själv än andra, att inte hjälpa när man kunde, att göra det bekvämt för sig själv oberoende av konsekvenserna – det är svårt att bli av med.

Att fasta handlar inte om att vara en supermänniska, för det klarar vi inte av på egen hand. Men Gud hjälper oss. Och det är där vårt fokus ska ligga. Inte på vad vi själv klarar av eller inte. Fastan leder oss till påskens stora berättelse om Guds förlåtelse och kärlek.

Kalle Sällström är verksamhetsledare på Församlingsförbundet **Idag** är han tacksam för att vi går mot våren och ljuset. **Hans tips:** Prova på att fasta, hitta något som du tycker att du kan avstå ifrån, det gör gott!

SÖNDAG 1.3.2020, Första söndagen i fastan

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat **Jesus segrar över frestelserna**. Det centrala temat för första söndagen i fastan är berättelsen om hur Jesus frestas i öknen. Det skulle ha varit så lätt för honom att där och då överge sin kallelse, men han stod emot frestelsen.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 4:3–10
eller 1 Mos. 3:1–7 (8–19)

ANDRA LÄSNINGEN

Jak. 1:12–15

EVANGELIUM

Matt. 16:21–23

Petrus tog honom då avsides och började förebrå honom och sade: "Må Gud bevara dig, herre. Något sådant skall aldrig hända dig."

Läs mera i
Matt. 16:21–23.

Psalmförslag

844: 1–3, 5, 371, 487, 227

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

*Gud hjälp oss att skala bort
allt onödigt och fokusera på
det som är viktigt.*

Bönen är skriven av Kalle Sällström.

SÖNDAG 8.3.2020, Andra söndagen i fastan

Nästa söndag

handlar om hur **Jesus kämpade mot mörkrets makter**. Han gjorde det genom att bota sjuka och förlåta syndare och visade att det som krävs är bön och tro. **Bön och tro** är också söndagens tema.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

2. Kung. 20:1–7

ANDRA LÄSNINGEN

1 Kor. 10:12–13

EVANGELIUM

Mark. 9:17–29

Jesus sade: "Om jag kan? Allt är möjligt för den som tror." Då ropade pojkens far: "Jag tror. Hjälp min otro!"

Läs mera i
Mark. 9:17–29.

Psalmförslag

844: 1–3, 6, 936, 911, 896

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Världsböndagen firas 6 mars

Den första fredagen i mars firas Världsböndagen i mer än 170 länder jorden om. Årets gudstjänst har sammanställts av kvinnor i Zimbabwe under temat "Stig upp, ta din bädd och gå!". Finland är med för 60:onde gången. Pengarna som samlas in under de finlands-svenska böndagssamlingarna går till arbetet med gatubarnen i Dodoma, Tanzania.

DOMPROSTERIET

AGRICOLA

Sö 1.3 kl. 10: Högmässa med enskild konfirmation i Lappträsk kyrka. Damkör medverkar
kl. 13: Högmässa i Lovisa kyrka
kl. 18: Högmässa i Sarvasalö kapell
Sö 8.3 kl. 10: Högmässa i Sävträsk kapell
kl. 13: Högmässa i Pernå kyrka. Konfirmander medverkar. Gisela Gren-Nordström, sång
Mer information om verksamheten
www.agricolaforsamling.fi

BORGÅ

LÖ 29.2 kl. 10.30: Missionsbrunch i Café Ankaret, Smeds, Lindström, Runebergsg. 24. Bitte Lindman från Finska missionssällskapet berättar om projektet Barnens bank.
kl. 16: Babykyrka i Mariagården, Wilman, Antila, Hindsberg, Tollander. Efteråt bjuds det på grönsakspurésoppa med bröd.
Sö 1.3 kl. 10: Gudstjänst i Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Apostolidou, Tiitu.

12.15: Högmässa i Domkyrkan, Smeds, Lindgård, Söderström, Marianne Kulp's gudstjänstgrupp.

MÅ 2.3 kl. 8.30: Stolfysio, Gröt & prat Värberga församlingscentrum, Sam-pov. 1.

kl. 13: Sjömansmissionskretsen samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Göta Ekberg

kl. 9: Familjecafé i Domprostgården, kl. 9.00-11.30, Finnbyv. 6. Serveringsavgift 2 € / familj.

TI 3.3 kl. 12: Andakt med lunch i Finska församlingshemmet, Lundag. 5

kl. 13.30: Männens samtal i musikrummet, Runebergsg. 24, Apostolidou

kl. 17.30: Välkommen på förhandsvisning av Klaus Härös nyaste film *Livet efter döden*. Fribiljetter till föreställningen på Bio Rex i Borgå reserveras via anmälningsblanketten på sidan www.domkyrkan.fi, e-post borga.domkyrkoforsamling@evl.fi eller Gunvor Haddas 040-142 6868. Bindande anmälan! Begränsat antal fribiljetter. Välkommen på filmföreläsning önskar Församlingsförbundet och Borgå svenska domkyrkoförsamling.

ON & TO kl. 10-13.30: Café Ankaret är

öppet i Svenska församlingshemmet, Runebergsg. 24

ON 4.3 kl. 13: Mässa i taizéstil i kapellet på Lundagatan 5, Wilman, Tollander

kl. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Lindström

TO 5.3 kl. 18: Bibeljakten i Café Ankaret, inledare Erik Vikström, värdpar Marina Henning och Johnny Holmberg

kl. 18: Fredscafé i Finska församlingshemmet, Lundagatan 5

Sö 8.3 kl. 10: Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pellinge, Eisentraut-Söderström, Söderström. Kapellföreningen

håller sitt årsmöte 8.3. i Pellinge skola efter gudstjänsten.
kl. 12: Högmässa i Domkyrkan, Ståhlberg, Linus Stråhlman, Tollander, Marit Björkbackas gudstjänstgrupp. Färdtjänst.

kl. 16: Sunday Afternoon, i Svenska församlingshemmet, stora salen, Eisentraut-Söderström

MÅ 9.3 kl. 8.30: Stolfysio, Gröt & prat Värberga församlingscentrum, Sam-pov. 1.

kl. 9: Familjecafé i Domprostgården, kl. 9.00-11.30, Finnbyv. 6. Serveringsavgift 2 € / familj.

TI 10.3 kl. 12: Andakt med lunch i Finska församlingshemmet, Lundag. 5

ON 11.3 kl. 13: Mariakretsen samlas i musikrummet, Runebergsg. 24, Inge Blom

ON & TO kl. 10-13.30: Café Ankaret är öppet i Svenska församlingshemmet, Runebergsg. 24

TO 12.3 kl. 13: Missionskretsen samlas i församlingshemmets musikrum, Runebergsg. 24, Lindström

kl. 17: Kom som du är syster är en grupp för kvinnor som samlas i Café Ankaret. Under våren lyssnar vi på Filosofiska Rummet och Teologiska Rummet från Sveriges Radio. Samtal utgående från det. Handarbete med om du vill!

kl. 19: Kvällsmässa i Lilla kyrkan, Eisentraut-Söderström, Evening Mess

På kommande:
LÖ 28-SÖ 29.3: Bibliodrama Workshop, i Svenska församlingshemmet, Runebergsg. 24, Apostolidou, Eisentraut-Söderström. Kom med på ett veckoslut där vi tillsammans upplever en bibeltext genom olika dramaövningar och genom att måla. Lunch och kaffe serveras båda dagarna.

SIBBO

Min kropp, mitt tempel

Måndag 9.3 kl. 19 i Söderkulla kyrka: Vi stretchar, välsignar och tar hand våra kroppar. Kom som du är. Klä dig gärna i mjuka, varma och bekväma kläder. Ta med en gympamatta (om du inte har en kan du låna) och vattenflaska. Varannan vecka. Med Sara George.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi
Sö 1.3 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.
To 5.3 kl. 13.30: Torsdagsklubben i Söderkulla kyrka. En klubb för 3–4-klas-sister i Söderkulla kyrkas klubbtrym-men. Mellanmål, aktiviteter, andakt. Varje vecka utom skärtorsdag 9.4 och valborgsmässoafton 30.4.
To 5.3 kl. 17: Familjen i Söderkulla kyrka. Barnkören övar, vi bjuder på sop-pa, lekar och andakt. För hela familjen.
Sö 8.3 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.
Sö 8.3 kl. 18: Kvällsmässa i Söderkulla kyrka. Predikan av Kristian Willis.
Må 9.3 kl. 19: Min kropp, mitt tempel i Söderkulla kyrka. Vi stretchar, välsig-nar och tar hand våra kroppar. Vi möts varannan vecka i Söderkulla kyrka. Kom som du är. Klä dig gärna i mjuka, varma och bekväma kläder. Ta med en jumpamatta (om du inte har en kan du låna) och vattenflaska. Varannan vecka. Med Sara George.
On 11.3 kl. 12: 7-euroslunch. för dagle-diga i Kyrkoby församlingshem.
On 11.3 kl. 18: Kyrkvårdsträff för dig som är kyrkvård eller vill bli det. För-samlingshemmet. Kyrkvården hjälper till i och inför högmässorna med olika uppgifter. För alla uppgifter ges hand-ledning vid behov. Frågor och mer information: Helena Rönnerberg, tfn 040-6885918 eller e-post helena.ronnerberg@evl.fi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12 www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: söndagar kl. 10 i S:t Jacobs kyrka. 1.3: S:t Jacobs barnkör medverkar.
Högmässa: söndagar kl. 12 i Johan-neskyrkan. 1.3: Ceciliakören medverkar.
Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Gamla kyrkan.

Mässa: söndag 8.3 kl. 15 i Folkhälsan-huset.

Korsvägen: tisdagar kl. 18 i Johan-neskyrkan. Korsvägen är en speciell andakt i fastan då vi följer Jesu lidan-des väg i fjorton stationer. För mer information om gudstjänster-na, besök www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes och klicka dig in på veckoprogrammet.

BARNFAMILJER

Musiklek: för barn i åldrarna 0–5 år. Musikleken ordnas flera gånger i veck-an, i Hörnan, i S:t Jacob och Bokvillan. Mer info om de olika grupperna finns på vår hemsida.

Babyrytmik: tisdagar kl. 10–12 i Hör-nan. Sångstund för de äldre barnen (8–12 mån) kl. 10 och för de yngre barnen (2–8 mån) kl. 11. En ny ba-byrytmik-grupp har startat, fredagar kl. 11 i Hörnan. Lek, servering och ge-menskap.

Kantele: måndagar kl. 17–17.45 i Hör-nan för 5–7-åringar. Frågor och an-mälan riktas till Laura Rahnasto (040 519 0291).

Öppen dagklubb: onsdagar kl. 10–12 i S:t Jacob. Den öppna dagklubben slår upp dörrarna för första gången den 4.3. Till dagklubben kan barn i alla åld-rar komma tillsammans med en vuxen. Det bjuds på kaffe och smörgås, vi leker, pysslar och avslutar med en fri-villig andaktsstund med sång. Ledare: Heidi Savolainen.

Vid frågor om barnverksamheten kon-takta Helena Hollméus, helena.hollmerus@evl.fi eller 050 401 0390.

GEMENSAMT

Drop in-café: tisdag 3.3 kl. 12–13.30 i Johanneskyrkans krypta. Servering ut-an avgift. Delta gärna i middagsbönen i kyrkan kl. 12.

Diakoniträff: torsdagar kl. 14–15.30 i S:t Jacob. Salenius.

Måndagsträff med lunch: måndagar kl. 12.15–13.30 i Högbergssalen. Lunchen kostar 3€, pengarna går till diakonin. Delta gärna i middagsbönen i Johan-neskyrkan kl. 12.

Träffpunkt: tisdag 10.3 kl. 13–14.30 i Högbergssalen. Teaterstycket ”Vid livets gräns” med Anna Brummer och Helena Rytö.

EVENEMANG

Nallegudstjänst: fredag 6.3 kl. 10 i Jo-hanneskyrkan. Nallegudstjänsten är en gudstjänst för barn tillsammans med någon vuxen. Det blir sång, rörelse, bön och en kort predikan. Efteråt ser-vering nere i kryptan.

Må bra-dag för kvinnor: lördag 7.3 kl. 9–16 i Högbergssalen. Bea Weckström och Annika Rönnerberg berättar om bl.a kost och sömn och lär ut andningsöv-ningar. Med Riitta Viljamaa och Benita Fallström ägnar vi oss åt skratyoga. Anmälningar riktas till Nenne Lappala-inen (nenne.lappalainen@evl.fi). Sista anmälningdag är 2.3.

Postningstalko: måndag 9.3 kl. 9–17 i körsalen. Kom med och hjälp oss pos-ta årets påskhälsning som går till alla våra medlemmar. Lunch serveras 12.15 och kaffe under dagen. Kom för en kortare eller längre stund.

Ekofasta klädbyttardag: måndag 9.3 kl. 17–20 i Kuben i centralbiblioteket Ode. Ta med dig högst 10 plagg i gott skick som du tror att någon annan kan ha glädje av. För varje plagg du hämtar får du en biljett med vilken du sedan kan byta till dig ett annat plagg. Kl. 17: inlämning av kläder och accessoarer, kl. 18–20: klädbyte.

Rekreationsdag för ande, kropp och själ: måndag 18.5 till Räsö, Kyrkslätt. Start kl. 9 från Kiasma. Pris: 20€. Anmälan till Gunvor Frände (050 380 1872, gunvor.frande@evl.fi) senast 30.4.

Sommarvistelse för pensionärer: 8–12.6 i Labbnäs, Kimitoön med dia-koniarbetarna Karin Salenius och Nen-ne Lappalainen. Frisk luft och rörelse utlovas! Start med buss från Kiasma kl. 10. Hemfärd 12.6 till samma plats ca kl. 17.30. Pris: 200€ (inkluderar helpension och resa). Anmälan senast 30.4 till Karin (050 380 0867) eller via anmälningslänken som du hittar på vår hemsida.

BÖN OCH MEDITATION

Middagsbön: vardagar kl. 12 i Johan-neskyrkan.

MUSIK:

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

UNGDOMAR

Öppet hus: måndagar kl. 15–20.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbousvägen 3 www.helsingforsforsamlingar.fi/matt-eus

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: i Matteuskyrkan varje söndag kl. 10 med kyrkkaffe efteråt i församlingssalen. För mer info besök www.helsingforsforsamlingar.fi/matt-eus. Varmt välkommen!

Ungdomsmässa: i Matteuskyrkan varje onsdag kl. 18. Ungdomsmässan är en halvtimmes mässa med bönevandring, nattvard, dialogpredikan och musik. Den genomförs med och av försam-lingens ungdomar. Välkommen obero-ende av ålder!

Askonsdagsmässa: den 26.2 kl. 19 i Matteuskyrkan. Välkommen!

Kvällsmässa: söndagen den 1.3 kl. 18 i Matteuskyrkan. I den stämningsfulla kvällsmässan medverkar Amigo Choral och Sören Lilllung. Varmt välkomna!

BARN OCH FAMILJER

Musikleken Klapp & Klang: kl. 10 (för 1–4 -åringar) och Gung & Sjung kl. 11 (för 0–1 -åringar) varje tisdag i Matteuskyrkan. Där får man sjunga, dansa och leka med andra jämnåriga. Vi sjunger en halv timme och efteråt finns det möjlighet att umgås över en kopp kaffe (eller köpa lunch i vår lunchrestaurang). Välkommen!

Popkören: (åk 4–7) övar varje onsdag kl. 15 i Matteuskyrkan. I popkören sjunger vi de bästa poplåtarna till-sammans och uppträder på Matteus församlings konserter under våren. Ledare är Emma Gustafsson och du kan anmäla dig till emma.gustafsson@evl.fi.

Barnkören: (åk 1–3) övar i skolorna på Matteus församlings område. För mera information kontakta Emma Gustafs-son 050 4917360 / emma.gustafsson@evl.fi eller se Matteus hemsida.

Klubbar: ordnas i skolorna på Matteus församlings område. Mera info om dem får du via Matteus hemsida.

Dagklubben: (3–6 år) samlas i Matt-euskyrkan måndagar och fredagar kl. 9.30–12.30. Mera information på hem-sidan. Ledare: Marianne Bergström, kontakt och anmälan 040-5949719.

Familjeklubben: samlas torsdagar i Matteuskyrkan kl. 9.30–12. Rolig sam-varo med barn och vuxna i olika åldrar – välkommen med! Ingen anmälan krävs.

UNGA

Öppet hus: varje onsdag kl. 15 i Matt-euskyrkan. Kom och prata, läsa läxor, chilla eller spela tillsammans med våra ungdomsledare!

Thinkshow: onsdagen den 4.3 kl. 19 i Matteuskyrkan. Välkommen!

VUXNA

Efter halv sex: torsdagen 27.2 kl. 17.30 i Matteuskyrkans Olavussal. Se mer info på sid. 16.

Stickklubben: samlas udda veckor i Matteuskyrkans Olavussal. Nästa träff är 27.2 kl. 11–13. Välkommen med!

Folkhälsans sällskapsträffar: samlas jämna veckor i Matteuskyrkans Ol-avussal. Nästa träff är 5.3 kl. 11–12.30.

Samtalslunch för seniorer: fredagen 28.2 kl. 12–14 i Matteuskyrkan Olavus-sal. Välkomna på samtalslunch med soppa. Lunchen gästas av diakoniar-betare Karin Salenius från Johannes Församling. Anmälan till Matteus församlings kansli (09) 2340 7300 se-nast tisdagen 25.2. Pris för lunchen är 5 euro (inkl. kaffe och dopp).

Kvällsmässa-workshop: lördagen den 29.2 kl. 10 (kaffe kl. 9.30). Vill du vara med och fundera på teman, gäster och program för Matteus populära kvälls-mässor? Välkommen med!

Matteus SALT: lördagen den 7.3 kl.

10–12 i Matteuskyrkans Olavussal. Brunch och djupa diskussioner, i en trygg gemenskap. Denna gång gästas SALT av Petrus församlings kyrkoherde Daniel Björk. Välkommen med, ingen anmälan krävs!

MUSIK

Kyrkokören: övar på tisdagskvällar kl 18.30–21. Mera info hittar du på Matt-eus hemsidor.

Kören VårTon: övar onsdagar kl. 15.45–16.30. Mera info hittar du på Matteus hemsidor.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15 www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Högmässa i Munksnäs kyrka: Sönda-gar kl. 10. 1.3, Björk. 8.3, Thylin. Sön-dagsskola. Kyrkkaffe.

Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Söndagar kl. 12. 1.3, Thylin. 8.3, Thylin. Björkebo Sommarhem r.f. håller års-möte söndagen 8.3 efter högmässan. Kyrkkaffe.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Kaffe efteråt! Barnkyrka och CoolKids för barn.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på Facebook och hör mer om barnverksamheten.

Petrus barnkör: Sjung och ha roligt ef-ter skolan! Onsdagar kl. 15. Kom med! Petruskyrkan.

Musiklek: För dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans. Mel-lanmål efteråt. Malms kyrka, ti kl. 10. Hagasalen, to kl. 10. Mer info av an-ne. koivula@evl.fi och på hemsidan.

Babyklubben: Varannan må kl. 14–15.30. Nästa gång 9.3. Babyrytmik, gemenskap och diskussion kring ak-tuella teman. För dig med barn under 1 år. Vi samlas i Petruskyrkans barnrum.

BÖN OCH BIBEL

Förbön och Tack: Ti 3.3 kl. 19. Tvåsprå-kig förbönsgudstjänst i Munkshöjdens kyrka. Allan Franzen, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönste-lefonen öppen må kl. 14.30–16.30, Förbön och Tack kvällar ti kl. 18–19, 09–23407171.

Världsböndagens ekumeniska guds-tjänst: 6.3 kl. 19 i Filadelfiakyrkan, Albertsgatan 31. Världsböndagen firas i mer än 170 länder runtom världen, och årets gudstjänst med temat ”Stig upp, ta din bädd och gå!” har samman-ställts av kvinnor i Zimbabwe. I år går kollekten till arbetet med gatubarnen i Dodoma, Tanzania. Gudstjänsten är

ordnad i samarbete med kvinnor från Finlands svenska pingstmission, Missionskyrkan i Finland, Finland's svenska baptistsamfund, Finlands svenska Metodistkyrka, Frälsningsarmén och Evangelisk-lutherska Kyrkan.

Bibeleftermiddag: Onsdag 4.3 kl. 13. Bibelundervisning, kaffe, sång och bön. Stig-Olof Fernström. Hagasalen, Vespervägen 12.

GEMENSKAP

Dagscafé: 10.3 kl. 13. Andakt, kaffe och litet program. Mer info: Bodil Sandell 0503803925

Missionsbrunch: 29.2. kl. 10 i Petruskyrkan. Välkommen med och åt god brunch tillsammans och hör Marianne Tast berätta om att vara volontär bland funktionshindrade i Etiopien. Efter sin pensionering har Marianne volontärerat i flera länder i Afrika. Brunchen är gratis men du får gärna ge en frivillig avgift för funktionshindrade kvinnor och barn i Etiopien.

MUSIK OCH KÖRER

Petrus Vokalensemble: Varannan onsdag kl. 19 i Petruskyrkan. För dig som sjungit tidigare i kör. Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kontakt:

Peter Hilli

Lovsångsgruppen: 3.3 kl. 18. Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack-kvällarna kl. 19 samma kväll. Munkshöjdens kyrkas församlingssal.

KURSER OCH EVENEMANG

Alphakurs: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Onsdagar kl. 18 i Petruskyrkan. Anmälan till kansliet eller dyk upp på första träffen. Start 26.2, du hinner med ännu 4.3 och 11.3. Info: Tomas Metsäranta.

Föräldrakurs: Fem kvällar om föräldraskap med mat, föredrag och goda samtal med andra föräldrar. På kursen talar vi t.ex. om hur man bygger en stadig grund, möter barnens behov och sätter gränser på ett konstruktivt sätt. Start 3.3. Drop-in middag kl. 16.15, föredrag och barnpassning kl. 17. Kostnad 30€/vuxen, 40€/par inklusive måltider. Mer info/anmälan: Anne Koivula, anne.koivula@evl.fi

Kyrkhelg Syd 20-22.3: En helg med temat "INFÖR DITT ANSIKTE" uppmanar oss att reflektera över Gud som Sanningen, som den Allsmäktige som leder historiens gång och som vill leda oss i våra liv. Kyrkhelgen är i Petruskyrkan. Medverkande bl.a. Antti Laato, Peter Fagerholm, Pekka Simojoki, Fiona Chow, Björn Wallén, Daniel Björk. Mer info: kyrkhelg.fi

ÖVRIGT

Café Torpet: Församlingens mysiga café i Södra Haga har varit mycket omtyckt, speciellt bland barnfamiljer. Öppet: må-ti, fre 8-15. Ons-to 8-18.30. Morgongröt kl. 8-9.30, lunch 11-14, middag ons-to. Köpingsvägen 48.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 1.3. um 11 Uhr: Abendmahls-gottesdienst zum ersten Sonntag in der Passionszeit, Pastor Matti Fischer

OLAUS PETRI

Lö 29.2 kl 18: Helgsmålsbön. Sini Huopaniemi, orgel.

Sö 1.3 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Olli Saari.

Må 2.3 kl 17: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Ons 4.3 kl 10: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 5.3 kl 10: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 5.3 kl 12: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

Lö 7.3 kl 18: Helgsmålsbön. Markku Heikinheimo, orgel.

Sö 8.3 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka och Olli Saari.

Må 9.3 kl 14: Livsglädje med musik. Madeleine Wickström-Karma leder. OBS! Ordnas på Silviahemmet, Steniusvägen 4.

Må 9.3 kl 17: Familjemässa. Timo Viinikka och Sussi Isaksson.

Ons 11.3 kl 10: Musikleik för alla. Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 12.3 kl 10: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

To 12.3 kl 12: Babyrytmik (0-1 år). Ingen förhandsanmälan. Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Sö 1.3. Olars kyrka 10.30: von Martens, Kronlund. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka kl. 12.15: Ahlbeck, Brunell. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Sö 8.3. Esbo domkyrka kl. 12: Kanckos, Brunell, Esbo sångkör, dir. Barbro Smeds. Kyrkkaffe i Sockenstugan.

Olars kyrka, svenska sidan, kl. 18: lovsångsmässa. Ertman, Malmgren, lovsångsteamet. Kyrkkaffe.

Pysseverkstäder för vuxna och barn: Fågelholksverkstad lö 7.3, käpphästverkstad lö 14.3 kl. 11-13 i Olars kyrka, svenska sidan. Barnledarna hjälper till med fågelholkarna och käpphästarna. Pris 10 €/barn & vuxen för material. Kontantbetalning på plats. Pengarna går till Gemensamt Ansvar. Anm. per e-post senast ti 3.3, jenni.hietala@evl.fi

Dagklubbar för 2-5-åringar hösten

2020: Elektronisk anmälningslänk 2-31.3 på www.esboforsamlingar.fi. Platserna bekräftas per e-post. OBS! Också de barn som redan har en klubbplats bör anmälas på nytt. Dagklubbarna samlas på förmiddagarna må-fre 2-4 gånger/vecka. Vi har mångsidig småbarnspedagogik och utbildade barnledare. Avgiften beror på antalet timmar/vecka. Klubbarna börjar vecka 34 och finns på följande platser: Carlberg, Ungdomsv. 10, Gammelgård, Esbovikens kyrka, Skepparg. 8, Olars kyrka, svenska sidan, Olarsb. 4, Esbo domkyrkas församlingsgård, Kyrkstr. 2. Mer info: 050 432 6861, lisa.wentjarvi@evl.fi (klubbarna), 040 763 6250, helena.aitti-lindberg@evl.fi (klubbarna och den elektroniska anmälningen).

Familjeklubbar: Köklax kapell varje må, Sökö kapell varje ti, Esbo domkyrkas församlingsgård varje on, Mattby kapell varje to, alla klubbar kl. 9.30-11.30.

Frivillig? Vad kan jag göra?: Olars kyrka, svenska sidan, torsd. kl. 10.30-12.5.3. Mission, Marika Björkgren-Thylin. 26.3. Frivillighet i praktiken, Irina Lemberg. 16.4 Samtal, Heidi Jäntti & Taina Sandberg. Mer info: taina.sandberg@evl.fi, 040 547 1856.

Ta hand om dig själv – samlingar för daglediga i alla åldrar: ti 3.3 Köklax kapell, on 4.3 Södrick kapell, ti 10.3 Träffdax i Köklax kapell, ti 10.3 Olars

kyrka, to 12.3 Karabacka kapell, alla samlingar kl. 13-14.30.

Symamsellerna: Varje ti i Vita huset, Prästgårdsgr. 1, kl. 16-19.

Öppen mottagning: varje helgfri to kl. 10-12 på Esbo svenska församlings kansli, Kyrkog. 10. Du kan komma in i olika ärenden, t.ex. för att prata eller utreda din ekonomi.

GRANKULLA

Fr 28.2 kl. 17.30: Andakt för ungdomar i kyrkan, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Marlen Talus.

Kl. 18-21: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus.

Lö 29.2 kl. 19: Kyssar han give mig! En Kärleksfylld konsert på Skottdagen i Grankulla kyrka. Johanna Almarks nya tonsättningar till texter ur Kärlekens Höga Visa. Johanna Almark, Jammarkören & JAM Ensemble. Fritt inträde, programblad med sångtexter och chokladhjärta 15€.

Sö 1.3 kl. 12: Högmässa, Bror Träskbacka predikar, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

Ti 3.3 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdutdelning.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i nedre salen, Heli Peitsalo.

On 4.3 kl. 13.30: Kyrkosyfoereningen i övre brasrummet.

To 5.3 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 8.3 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Kl. 15: Kvinnodagens konsert till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar. Mammakören Änglaklang & Accabella under ledning av Heli Peitsalo och Teija Palolahti. Band. Programblad 10€. Kaffeservering till förmån för Änglaklangs reskassa.

Kl. 18: Åkes Jazzfestival i kyrkan. Johanna & Mikko Iivanainen. Biljetter 20€.

Må 9.3 kl. 18-19: Skapande Bibelverkstad i övre brasrummet. Vi börjar kl. 18 med bildskapande utgående från ett bibelställe, tillsammans med diakoniassistent Karin Nordberg.

Kl. 19-20: Bibelstudium och samtal kring samma tema tillsammans med kyrkoherde Ulrik Sandell. Det går bra att delta antingen i någondera eller båda. Kvällste.

Ti 10.3 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30-11: Diakonimottagning och brötdutdelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg, Barbro Smeds. Att va-

ra regissör- och lite till! Joakim Groth intervjuas av Catherine Granlund.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i nedre salen, Heli Peitsalo.

On 11.3 kl. 13: Närståendevårdarcafé på Villa Breda, Ulrik Sandell, Karin Nordberg. Om att orka i vardagen som närståendevårdare, Ulrik Sandell.

Kl. 13.30: Kyrkosyfoereningen i övre brasrummet.

Kl. 18.30-19.30: Meditativ andakt med taizésånger i kyrkan, Arla Nykvist, Daniel Nyberg, Heli Peitsalo.

To 12.3 kl. 10-11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Lö 14.3 kl. 10.30-12.30: Kvinnobrunch i Grankulla kyrka, Kavallv 3. Gäst: Susan Haraldson, pastor i Andreaskyrkan i Helsingfors. Anm. senast före den 4.3 till catherine.granlund@evl.fi eller tfn. 050 439 3208 Välkommen! Frivillig avgift.

KYRKSLÄTT

Fr 28.2 kl. 9-10: Morgongröt för 0,50€ i Veikkola församlingsshem. Även 6.3.

Fre 28.2 kl. 13-15: Effa på Hörnan för åk 3-4. Även 6.3.

Sö 1.3 kl. 12: Gudstjänst i Masaby kyrka med jubilarfest. Kyrkslättss manskör deltar.

Må 2.3 kl.10-12: Parkhäng med barnledaren Ela i invånarparken Veikkosvinden i Veikkola.

Må 2.3 kl.13-15: Parkhäng med barnledaren Ela i invånarparken Släntgård i Masaby.

Ti 3.3 kl.16-19: Estnisk afton i Ellen. Kom och umgås över en kopp kaffe.

On 4.3 kl. 17.30: Mikaelikören övar i Ellen ledning av kantor Susann Joki.

Ingen Biljard & Chill onsdagen 4.3

On 4.3. kl.18-18.45: Barnkören sjunger i St Mikael's kyrka i centrum, kom med du också. Körledare Helena Björk tfn. 050 324 5020, helenaantfolk@gmail.com.

To 5.3 kl.15-17: MC på Hörnan för åk 5-6. Även 12.3.

Fre 6.3 kl.10-12: Parkhäng med barnledaren Ela i invånarparken Stubboet i centrum.

Lö 7.3 kl. 12-16: Slöjd för vuxna i Reguel Bengtströms smedja, Gamla Kustvägen 86.

Sö 8.3 kl. 12: Högmässa i Kyrkslätt kyrka. Därefter kaffe med dopp i kyrkan då församlingsssekreterare Monica Främling avtackas. Lovén, Lönnqvist, Joki.

On 11.3 kl. 17.30: Mikaelikören övar i församlingsshemmet under ledning av kantor Susann Joki.

Kyrkoherdeämbetet: öppet må-to kl. 9-15. Fredagar stängt. Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsforsamlingar.fi

GRANKULLA

Kyssar han give mig!

Lördag 29.2 kl. 19: En kärleksfylld konsert på skottdagen i Grankulla kyrka. **Johanna Almarks** nya tonsättningar till texter ur Kärlekens Höga Visa. Johanna Almark, Jammarkören & JAM Ensemble. Fritt inträde, programblad med sångtexter och chokladhjärta 15€.

TAMMERFORS

Fre 28.2 kl. 15: Tyskaklubben i Svenska Hemmet, Meine Deutschlandreise – Min Tysklandresa. Vi träffas vid en kopp kaffe och samtalar på tyska. Ta med några resebilder. Anna Arola, Marianne Hesthammer, Paula Sirén.

Sön 1.3 kl. 11: Gudstjänst i Svenska Hemmet, Kim Rantala, Paula Sirén.

Tis 3.3 kl. 10–11.45: Mammor, pappor och barn i Svenska Hemmet.

Tis 3.3 kl. 12.45–15.15: Tisdagsklubben i Svenska Hemmet.

Ons 4.3 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, kantor lina Katila från Vanda.

Sön 8.3 kl. 11: Högmässa i Svenska Hemmet, kyrkkaffe, Kim Rantala, Paula Sirén.

Tis 10.3 OBS! Ingen Mammis.

Tis 10.3 OBS! Ingen Tisdagsklubb.

Ons 11.3 kl. 13: Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, musikpedagog Julia Hansson.

Ons 11.3 kl. 18.30: A-män bastukväll i Ilkko, skjuts vid behov kl. 18 från Gamla kyrkan (kontakta Kim Rantala, tfn 050 464 8460).

VANDA

SÖ 1.3 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, M. Fagerudd, Heidi Åberg.

SÖ 1.3 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan, Pikku-Kuohu, Råtorpsv. 8, M. Fagerudd, H. Åberg.

SÖ 1.3 kl. 13: Vanda västra diakoniförening håller årsmöte efter massan, ca kl. 13, i Virta-kyrkan/Aalto-rummet. Kyrkkaffe. Välkommen!

ON 4.3 kl. 9: Morgonmässa i församlingssalen i Dickursby, Fernissag. 4, M. Fagerudd, A. Ekberg.

ON 4.3 kl. 14.15: De vackraste andliga sångerna i Folkhälsanhuset, Vallmov. 28, A. Ekberg.

ON 4.3 kl. 18: Ungdomskväll, Bagarstugan, Kurirv. 1.

FR 6.3 kl. 14: Veckomässa i Folkhälsanhuset, J. Juntumaa, A. Ekberg.

SÖ 8.3 kl. 10: Högmässa, Helsing kyrka S:t Lars, A. Paavola, A. Ekberg.

SÖ 8.3 kl. 12: Mässa i Taizéanda, Virta-kyrkan, Pikku-Kuohu, A. Paavola, A. Ekberg.

ON 11.3 kl. 14: Dickursbykretsen i Folkhälsanhuset.

ON 11.3 kl. 18: Ungdomskväll i Bagarstugan.

SÖ 15.3 kl. 19: Tvåspråkig psalmkonsert, Psalmer-Virsiä, Helsing kyrka S:t Lars. Earthly Angels; Mikko Perkola, viola da gamba och sång, Eero Palviainen, luta, Marianna Henriksson, orgel, Kajsa Dahlbäck, sopran. Fritt inträde. Programblad 5 €.

Musiklek & babyrytmik: musikpedagog Heidi Åberg, ti 3.3, 10.3 i Virta-kyrkan/ Kuohu. Babyrytmik: 0–1 åringar kl. 14.15–14.45. Musiklek: 2–4 åringar kl. 14.45–15.15. Anmälningar: heidielisa.berg@gmail.com.

Familjecafé i Myrbacka: Strömfårv. 13. Ett familjecafé ordnas i samarbete med Folkhälsan i Vanda svenska församlings dagklubb i Myrbacka på torsdagar kl. 9.30 – 12. Avgift 2€/familj inkl. kaffe/te smörgås och frukt. För mer info gå med i Facebookgruppen! Info om vårens program – se hemsidan

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

On 26.2:

– **Kl. 19 Askonsdagsmässa:** Ekenäs kyrka. Edman, Aittola.

To 27.2:

– **Kl. 18.30 Församlingsskväll med biskopsbesök:** Ekenäs förs.hem.

Samvaro, program och servering. Biskop Bo-Göran Åstrand överräcker av presidenten förlänat hederstecken till kyrkoherde Anders Lindström.

Sö 1.3:

– **Kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Lindström, Westerholm, Nygård.

– **Kl. 10 Högmässa:** Tenala kyrka. Yliportimo, Lindroos.

– **Kl. 12 Högmässa:** Bromarvs kyrka. Yliportimo, Lindroos.

– **Kl. 18 Stenmässa:** Ekenäs kyrka. Lindström, Aittola.

Sö 8.3:

– **Kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Edman, Aittola.

– **Kl. 10 Högmässa:** Tenala kyrka. Yliportimo, Lindroos.

– **Kl. 18 Kvällsmässa:** Snappertuna kyrka. Westerholm, Nygård.

Sö 15.3:

– **Kl. 10 Högmässa:** Ekenäs kyrka. Lindström, Aittola, Nygård.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 1.3:

– **Kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann

Må 2.3:

– **Kl. 13.15 Tvåspråkig pysselklubb:** för barn i lågstadiet. Församlingshemmet bottenvåning. Nylund, Ahlfors.

– **Kl. 15.30–18.00 Måndagsöppet:** Ungdomshuset. Ahlfors.

– **Kl. 18.30 Bibelgrupp:** Prästgården. Hellsten.

Ti 3.3:

– **Kl. 8.30–10.00 Morgonmål:** (2 €/person, barn under 7 år gratis). Prästgården. I samarbete med Inkoon martat.

Ons 4.3:

– **Kl. 14.00 Missionssyfsöreningen:** Prästgården. Björklöf.

To 5.3:

– **Kl. 10.30–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmet bottenvåning.

Nylund.

Fre 6.3:

– **Kl. 18.00 Israeliska danser:** Församlingshemmet bottenvåning.

Sö 8.3:

– **Kl. 10.00 Högmässa:** Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann. Kyrkkaffe på Rosenberg.

Ons 11.3:

– **Kl. 13.00–15.00 Bakningsklubb:** för barn i lågstadieålder i samarbete med 4H. Församlingshemmet nedre våning.

– **Kl. 14.00 Församlingsträff:** Prästgården. Lindell.

To 12.3:

– **Kl. 10.30–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmet bottenvåning.

Nylund.

– **Kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträde:** Församlingshemmet.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Högmässa sö 1.3:

kl. 10 i S:t Maria kyrka i Pojo.

kl. 12 i S:t Katarina kyrka i Karis.

Högmässa sö 8.3:

kl. 10 i S:t Maria kyrka i Pojo.

Gudstjänst sö 8.3:

kl. 12 i S:t Katarina kyrka i Karis.

Mässa to 12.3:

Kvällsmässa med Taizé-sånger kl. 18 i S:t Olofs kapell i Karis.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Kvällsmässa på Askonsdag: on. 26.2 kl. 19.30 i S:t Petri kyrka.

Högmässa: sö. 1.3 kl. 12 i S:t Petri kyrka, Cleve & Lilius.

Välgörenhetskonsert "Klingande ord": sö. 1.3 kl. 18 i S:t Petri kyrka, Lilius, sång. Söderström, piano. Körerna Lågan och Kvinnsång.

Högmässa: sö. 8.3 kl. 12 i S:t Petri kyrka.

www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 1.3 kl. 13.00: Högmässa i Virkby kyrka. Kyrktaxi, kyrkkaffe

Ti 3.3 kl. 13.30: Svenska kretsen i Virkby kyrka

On 4.3 kl. 9–11.30: Familjeklubben i Virkby kyrka

Minska modeutsläppen

Våra kläder belastar miljön – ju fler plagg vi konsumerar, desto större belastning. En klädbytar-dag är ett hållbart sätt att förnya garderoben.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Marthaförbundets eko-rådgivare **Anita Storm** säger att den största anledningen till klädiindustrins höga miljöpåverkan är att den kräver stora mängder resurser.

– Vi har ökat vår klädkonsumtion oerhört mycket.

Snabbmodet bidrar också till det här eftersom det stora antalet nya kollektioner också slukar resurser.

– Kläderna reser ofta mer innan de hamnar i våra shoppingkassar än när vi har dem på oss. Ofta kan det vara så att bomullen odlas i ett land, fär-

gas i ett annat, sys upp till plagg i ett land och kanske skickas vidare till ytterligare ett land för att få dragkedjor och knappar.

Produktionen av kläder flyttar till de länder där det är billigast att producera dem. Frånvaron av stränga miljö- och arbetsskyddslagar leder till att den lokala miljön och de människor som arbetar med att tillverka kläderna saknar skydd.

Vi försöker köpa lycka

Kläderna säljs på en global marknad, vilket betyder att vi som köper de billiga kläderna bidrar till att upprätthålla systemet.

– Vi stirrar oss blinda på priset, men vi borde fundera på priset per användning. Sjänt vi verkligen använder varje dag borde få kosta en del.

Många använder shopping som belöning eller för att pigga upp sig själva.

– Många försöker köpa lycka genom att shoppa en tröja, men lyckoruset när man köper en ny tröja va-

rar i fem minuter.

Vad ska man då göra om man vill styra sin klädkonsumtion i en mera hållbar riktning?

– Det första är att man ska tänka över vilka kläder man verkligen behöver – inte bara utgå från begär utan från vad man verkligen har användning för. Försök köpa kläder som är hållbara och undvik slit och släng.

Den hållbaraste garderoben är också den man redan har. Reparera det som gått sönder eller lämna in plaggen till reparation.

– Det är ett klimatsmart drag att förlänga plaggens livslängd. Ju mer vi använder ett plagg, desto bättre.

Längtar du ändå efter att få något nytt och spännande i din garderob? Då kan lösningen vara att gå på klädbytar-dag.

– Det är bättre att cirkulera det som redan finns än att producera nytt. Ett plagg som tvättats några gånger innehåller också mindre kemikalier.

KLÄDBYTARDAG PÅ ODE 9.3

Som en del av årets Ekofasta ordnar Helsingfors församlingar i samarbete med Fida, Marthaförbundet och centrumbiblioteket Ode en klädbytar-dag måndagen den 9 mars. Klädbytar-dagen arrangeras i Kuben som finns på Odes andra våning. Inlämning av kläder och accessoarer kl. 17–18. Klädbyte kl. 18–20.

Ta med dig högst 10 plagg i gott skick som du tror att någon annan kan ha glädje av. För varje plagg du lämnar in får du en biljett med vilken du sedan kan byta till dig ett annat plagg.

Läs mer om ekofasta och hållbar klädkonsumtion på www.ekofasta.fi/

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fredag 28.2 Oskar Sjöberg, Ekenäs

Måndag 2.3 Sanna Ek, Närpes

Tisdag 3.3 Jan-Gustav Björk, Jakobstad

Onsdag 4.3 Hans Växby, Vanda

Torsdag 5.3 Nanna Rosengård, Dagsmark

Fredag 6.3 Heidi Juslin-Sandin, Esbo (repris från 24.8.2018)

Måndag 9.3 Sanna Ek, Närpes

Tisdag 10.3 Jan-Gustav Björk, Jakobstad

Onsdag 11.3 Hans Växby, Vanda

Torsdag 12.3 Nanna Rosengård, Dagsmark

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 28.2 Leif-Göte Björklund, Borgå

Lördag 29.2 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 1.3 Jesus segrar över frestelserna. Textläsare: Maria Boström och Caspian Boström.

Måndag 2.3 Henrik Perret, Helsingfors

Tisdag 3.3 Björn Öhman, Pargas

Onsdag 4.3 Catarina Olin, Sundom

Torsdag 5.3 Sara Högberg, Åbo

Fredag 6.3 Marina Motaleff berättar om Julian av Norwich (repris från 2.7.2019)

Lördag 7.3 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 8.3 Bön och tro. Textläsare: Caroline Sandström och Karl Sällström.

Måndag 9.3 Kirsti Reponen, Helsingfors

Tisdag 10.3 Björn Öhman, Pargas

Onsdag 11.3 Kjell Frisk, Hammarland

Torsdag 12.3 Sara Högberg, Åbo

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 1.3 Gudstjänst med andliga sånger med Kimitoöns församling. Predikant: Karin Donner. Liturg: Julia Lundsten. Kantor: Anton Nervander. Körledare: Peter Södergård. Körer: Gaudium och S:t Andreaskören. Musiker: Peter Södergård (piano, elbas), Anton Nervander (elbas, dragspel), Nina Källberg (tvärflojt), Saara Kaumi (tvärflojt), Sven-Erik Kinos (congas). Textläsare: Anders Ginlund. Föredjare: Maj-Britt Reinikainen.

Söndag 8.3 Gudstjänst med Kronoby församling i Terjärvs kyrka. Predikant: Timo Saitajoki. Liturg: Anders Store. Organist, kantor och körledare: Ronny Borgmästare. Kör: Terjärv kyrkokör. Körackompanjering: Leni Granholm. Textläsare: Johanna Viiperi och Marketta Widjeskog. Föredjare: Thordis Djup-sjöbacka, Johanna Viiperi och Marketta Widjeskog.

Finlands svenska
prästhemsförbund rf.
ÅRSMÖTE

21.3 2020 kl.15.00

i Biskopsgården i Borgå

Efter årsmötet program med Karin och BG Åstrand samt Rebecka Stråhlman.

Dagen avslutas med helgmålsbön i Domkyrkan.

SOMMARLÄGER
i Pieksämäki 28.7–2.8.2020

Vuxenbibelstudier: Anders Sjöberg
Ungdomsbibelstudier: Marcus Olson (ons-tors) & Mats Nyholm (fre-sön)
Tweensbibelstudier: Henrik & Linda Mård
Barnmöten: Per-Richard "Pricken" Levälähti m.fl.
Kurser med Simon Ådahl & Örjan Armgren, Rigmor Holst, Anders Sjöberg, Mats Nyholm, Svante Lundgren, Stefan Forsén, Maria Sundgren-Lillqvist m.fl.
Konsert med Pekka Simojoki & Amigo Choral

www.kyrkansungdom.fi

Välkommen till Nordisk Bönekonferens i Solna-hallen, Stockholm 13-15. mars 2020

Herren kallar kristna att samlas till förbön för NORDENS LÄNDER

enligt löftet i 2 Krönikeboken 7:14

Se länken <https://www.sverige714.se/post/solnahallen>

För information om färjetider ToR från Helsingfors

eller Åbo samt hotellrum i Solna kontakta

Ulf Emeleus +358 40 552 3085

Understöd

Ur Gunvor och Bo Skogmans allmännyttiga minnesfond för kristen verksamhet

Fondens ändamål är att genom bidrag understöda kristen verksamhet i hem- och utland. Understöden skall användas för att befrämja uppfattningen att bibeln är ofelbart Guds ord med full relevans i alla tider. Bidragsmottagarna kan vara föreningar, väckelseörelser, arbetsgrupper och enskilda personer med evangeliskt luthersk anknytning eller andra ekumeniskt inriktade kyrkliga organisationer. Bidrag kan också ges för att finansiera besök av gästtalare och sångare.

Understöd kan sökas ur fondens medel för ändamål enligt stadgarna. Ansökningarna ska vara oss tillhanda senast 31.3.2020 under adressen: Församlingsrådet i Kristinestads svenska församling, PB 59, 64101 Kristinestad. Bankkontonummer ska anges i ansökan.

PILGRIMSENTUSIASTER JOBBAR för att knyta ihop den 1 200 kilometer långa vägen från Åbo till Nidarosdomen och få vandraren att trivas på vägen.

I början av februari samlades ett hundratal personer i Mariehamn till seminarium om projektet St Olav Waterway och pilgrimsleden till Trondheim. Målet var skapa en gemensam bild av var man befinner sig idag och vart man vill i framtiden. Om tio år, 2030, har det gått tusen år sedan Olavs dödsdag. Hur ska det se ut då?

ILLUSTRATION: GISÉLA LINDE

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplaten 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoimisto.fi

www.espoonhautaust.fi

Välkommen på förhandsvisning av Klaus Härös nyaste film

Livet efter döden

Måndagen 2.3 kl. 17.00 i Helsingfors

Kinopalatsi, Kaisaniemigatan 2

Tisdagen 3.3 kl. 17.30 i Borgå

Bio Rex, Alexandersgatan 1

Efter filmen berättar regissören Klaus Härö om arbetet med filmen och svarar på publikens frågor.

Fribiljetter till föreställningarna:

Bio Rex i Borgå: via anmälningsblanketten på www.domkyrkan.fi, e-post borga.domkyrkoforsamling@evl.fi, eller Gunvor Haddas 040-142 6868.

Helsingfors: svensk koordinator Christina Elving-Andersén, christina.elving-andersen@evl.fi, 09 2340 2594
Begränsat antal biljetter och bindande anmälan.

Välkommen på filmföreläsning önskar Församlingsförbundet, Gemensamt församlingsarbete vid Helsingfors kyrkliga samfällighet, Borgå svenska domkyrka-församling

Vad säger du när någon ber om ursäkt för sina svordomar eftersom du är "religiös"? Hur handskas du med evangelister som vill be för dig? Här kommer en överlevnadsguide för den andliga djungeln.

TEXT: **SOFIA TORVALDS, ULRIKA HANSSON & ERIKA RÖNNGÅRD**
ILLUSTRATION: **MALIN AHO**

GUIDE: ANDLIG VE

1. Så svarar du på frågan "Är du religiös?" (ofta framförd med förvånat tonfall, som om det handlade om en ovanligt ful insektart).

A) (Om du känner dig nyfiken och social): Vad betyder religiös för dig?

B) (Om du inte orkar hymla): Jag tror på Gud, ja.

C) (Om du inte vill diskutera din tro): Från och till.

2. Så svarar du på påståendet: "Om det inte var för religionen så hade vi haft betydligt färre krig i vår värld."

Börja med att upprepa tyst för dig själv: "Jag måste inte kunna förklara och försvara allt som hänt i kristendomens historia."

A) Den mjuka versionen (eftersom diskussionen är så omöjligt stor att man inte kan ta den snabbt): Du har så snygg färg på din tröja! Är den ny? Eller: Åh vad jag känner mig hungrig, ska vi hugga in på buffén? Eller: Jag har haft problem med hörseln på sistone, ibland hör jag helt enkelt inte vad människor säger.

B) Det här är en enorm diskussion och ingendera av oss är så insatt i ämnet att vi kan föra den. Ska vi läsa en bok om det här och starta en bokcirkel? (Bokrekommendation: Nånting

av Karen Armstrong, som skrivit många verk om religionshistoria och religioners kopplingar till krig.)

3. Om du får frågan: "Känner du Jesus?"

A) (Om du snabbt vill vidare): Jess, vi är bäs-tisar.

B) (Om du är öppen för diskussion): Det är komplicerat.

C) (Om du känner dig påhoppad): Det är min ensak.

»Hur tacklar du en pinsam tystnad som uppstått för att du är kristen?«

4. Du jobbar med något andligt. Hur tacklar du en pinsam tystnad som uppstått när det kryper fram att du är kristen?

A) (Om du vill lätta upp stämningen): Du kommer att bli förvånad över hur normal jag är.

B) (Om du inte besväras av tystnader): Var tyst.

C) (Om du klarar av att skoja friskt): Jag har faktiskt lagt på minne alla dina fula ord och jag kommer att rapportera dem för Gud ikväll. (Skratta högt för att signalera att du inte menar allvar.)

D) (Om du älskar att jobba för Guds rike och vill signalera det tydligt): Halleluja! Vill du följa med till kyrkan med mig på söndag?

5. Hur gör du om du haren synligskada och en evangelist stannar dig på stan och frågar om hen får be för dig?

A) Känn efter, vill du det?

B) Om det känns okej, säg: Ja, men kan vi gå lite till sidan?

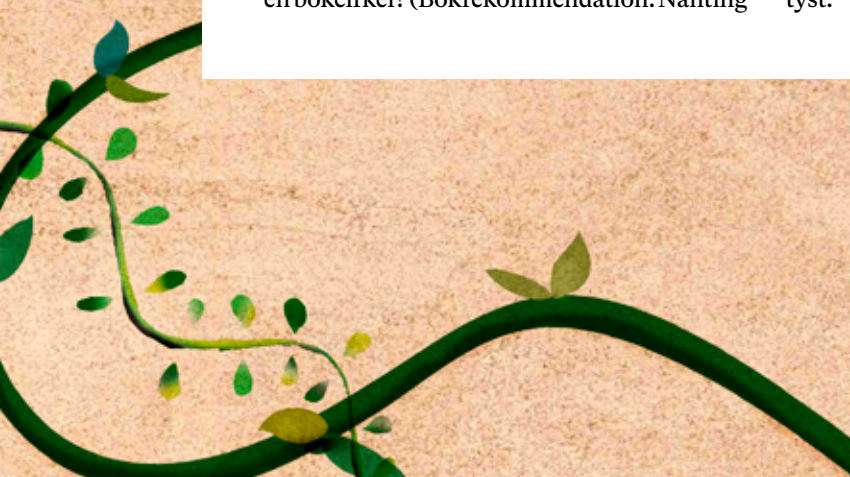
C) Om det inte känns okej (den hårda versionen): Nej tack, jag mår alldeles utmärkt. (Den mjuka versionen): Det var vänligt av dig att fråga, men nej tack.

6. Så svarar du på påståendet: "Jag har alltid känt att tro är för ängsliga människor."

A) Det är mycket möjligt, för min ängslan har minskat radikalt efter att jag kom till tro.

B) Så intressant! Kan du utveckla det där lite!

C) Känner du dig ängslig över det?

TT OCH ETIKETT

7. Instruktioner för den icke-andliga! Om du oväntat träffar på en präst eller annan kyrkligt anställd:

A) Kom ihåg: Det är osannolikt att den här personen kommer att försöka omvända dig. Var lugn! Hen vill troligen helst prata om väder eller hur man lyckas med en makaronilåda.

B) Dra dig till minnes att de har tystnadsplikt och vräk ur dig allt som tynger dig.

C) Fråga hur de haft det på jobbet idag.

8. Info om kristna och alkohol:

Det finns tre grupper. Grupp 1: De som dricker väldigt lite eller inte alls. Grupp 2: De som dricker som vem som helst annan. Grupp 3: De som dricker kopiöst i protest mot sin kyrkliga bakgrund.

Så här hanterar du alla tre grupperna: Kommentera inte personens alkoholintag med hänvisning till tro.

9. Hur svarar du som kristen på kommentarer om ditt alkoholintag:

A) När du får kommentarer om hur lite du dricker: "Jag sitter och väntar på att Jesus ska förvandla den här drickan till vin."

B) När du får kommentarer om att du drick-

er fast du är troende: "Jag är en normal människa, precis som du. Ibland känner jag för att ta ett glas."

»Kom ihåg att de flesta älskar att prata om sig själva.«

10. Hur svarar du i ett kristet (och möjligen dömande) sammanhang på frågan om din dotter sällskapar, då det råkar vara så att dottern inte har en pojkvän utan en flickvän.

A) Om du inte vill berätta: Jo, hon har ett riktigt fint förhållande just nu. Hördu, förlåt att jag byter samtalsämne, men *var* har du köpt den där tröjan?

B) Om du vill berätta: Min dotter har hittat en underbar flickvän, jag är så glad för hennes skull. Hördu, förlåt att jag byter samtalsämne, men *var* har du köpt den där tröjan?

C) Om du vill berätta och bearbetar: Ja, min dotter har en flickvän, jag smälter det fortfarande. Hördu, förlåt att jag byter samtalsämne, men *var* har du köpt den där tröjan?

11. Till dig som ärsambo och rördigi kretsar där du upplever att det inte är accepterat.

Kom ihåg att de allra flesta älskar att prata om sig själva. Du kan oftast rädda dig genom att omedelbart och vänligt vända intresset mot den som frågar.

A) Hej, nu när vi är inne på det här: Är du gift?

B) Jag har alltid undrat vad ordet "sambo" har för etymologi.

C) Vetdu, jag är så lycklig nu att jag inte vet om jag vågar gifta mig.

12. Så här gör du när folk vet om att du är kristen och börjar be om ursäkt varje gång de svär.

A) Nej, snälla, låt inte bli! Jag hör svordomar så sällan och jag märker att jag längtar efter att få höra någon ny!

B) Vet du nu när du är inne på svordomar måste jag be om ursäkt för att jag råkar nämna att jag varit i kyrkan. Förlåt! Jag hoppas du inte tog illa upp, jag menar, jag vet ju att du *aldrig* går i kyrkan själv.

C) Kommentera med valfri svordom, typ: X vad jag önskar du slutade svära så där.

Klaus Härös nya film är en berättelse om tiden strax efter hans mammas död. *Livet efter döden* är en film där han vill se på huvudpersonerna med värme.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Redan när Klaus Härö var i 10–11-årsåldern visste han att han vill jobba med film.

- Film gjorde ett oerhört stort intryck på mig. Samtidigt kom det, som en skänk från ovan, en uppfinning som hette VHS. Det kändes som om världen öppnade sig.

Hans pappa hörde till generationen som vuxit upp med att klara sig på lite och sade bestämt nej till att köpa en videobandspelare.

Familjen skaffade ingen video och det blev en skola i tålmod. Film blev något eftersträvarsvärt för honom.

När han var 23 år blev hans mamma sjuk i cancer. Han var studerande, kom hem på veckosluten. Han hade aldrig tidigare sett någon bli sjuk utan att bli frisk igen.

- Jag tänkte att nu är det svårt, men sedan blir det bättre. Min pappa var en finsk pessimist och drog genast slutsatsen att det här kommer att sluta dåligt. Jag var besviken på att han tog ut allt i förskott.

Ett år senare ringde hans pappa och sade: Om du vill se henne i livet ska du komma nu.

- Min pappa och jag var på olika planeter. Där jag såg fram emot ett tillfrisknande såg han fram emot det oundvikliga slutet.

Det är minnena från den närmaste tiden efter mammans död som ligger till grund för Klaus Härös nya film *Livet efter döden*.

- Min pappa ville bara bort, men själv ville jag minnas mamma och knyta an till min pappa.

I filmen är det Stefan och hans pappa Nisse som väljer olika sätt att hantera den första perioden av sorg. Nisse vill få begravningen ur världen så snabbt som möjligt och ger sin son i uppdrag att säga åt människor som ringar och beklagar sorgen att de inte är välkomna på begravningen. Nisses syster dyker också upp och har sin egen syn på hur saker och ting ska skötas.

- En del i filmen är förstås påhittat, men en del av det mest absurda har faktiskt hänt på riktigt.

Själv var han mera stridslysten än filmens Stefan.

- Stefan är en renodling av den sida hos mig som ville agera diplomat.

Försonades med fadern

Klaus Härö hade en dålig relation till sin pappa i tonåren.

- Jag var länge bitter på honom för att han hade attityden ”jag har klarat mig själv så du ska också klara dig själv”.

Minnena från tonåren satt kvar och när han bad sin pappa om hjälp och pappan kort svarade ”nä” väcktes ilskan i honom varje gång.

EFTER DÖDEN OCH SON FÖR

- Ilskan var som när en långtradare bromsar. Den stannar inte genast, utan på grund av tyngden fortsätter den in i väggen. Varje gång kunde jag tappa besinningen.

- Min dåvarande flickvän, nuvarande fru, fick mig att börja fundera över hur jag kan vara kristen och tala om förlåtelsen om jag inte kan förlåta min pappa.

Han bad: Gud, hjälp mig att förlåta. Längre tänkte han att han kan förlåta när pappan tar initiativet, när han medger hur svår han varit. Men den dagen kom aldrig.

- Sedan kom dagen när långtradaren bromsade utan tyngd och jag inte längre blev arg utan i stället tänkte: stackars man som nekar till gemenskap.

Han kunde tycka om och tycka synd om honom, och kravet på att han skulle förändras lättade.

»Min pappa ville bara bort, men själv ville jag minnas mamma och knyta an till min pappa.«

- Jag försonades med min pappa – inte i den meningen att vi aldrig skulle ha grålat sedan dess, men tyngden i ilskan var borta.

Härö upplever också att när han själv började se med större empati på sin far kunde pappan ibland ge honom små glimtar av värme.

- Han kunde säga mitt i bastubadandet eller fågelskådandet: ”Jag var nog ganska hård mot dig i tonåren.”

Hans far dog för fem år sedan.

- Det var en sorg, men inte en lika stor chock som när mamma dog.

För fadern var det viktigt att man skulle klara sig själv, men i dag har Klaus Härö ett yrke där han inte får något gjort ensam.

Film lär oss empati

Filmskapandet kallar han ”sitt världsliga kall”.

- Det kunde också vara att sälja skor eller

Stefan (Martin Paul) och Nisse (Peik Stenberg) i *Livet efter döden*.

KÄMPAR FAR ATT MÖTAS

Klaus Härö säger att han i verkligheten var mer stridslysten än filmens Stefan.

FOTO: ERIKA RÖNNGÅRD

programmera datorprogram. Oavsett vad det är, är det mitt kall att göra det här för min nästa, så gott jag kan.

Det som syns offentligt – glamourösa filmpremiärer – är bara en liten del av helheten. Efter premiären är det bara att bita ihop och börja om igen.

– Det är jobb, men mitt värde finns inte där och mitt liv är inte där. Det jag lever för är nådens rike, trons rike.

Film kan enligt honom öva upp vår förmåga att känna empati.

– Den har möjligheten att visa det vi inte ser i vardagen: att andra människors problem är lika viktiga som mina.

I *Livet efter döden* skildrar Klaus Härö verkliga personer. Det har fått honom att fråga sig själv om han gör det på rätt sätt.

– Men jag känner mig trygg i att jag har ett försonligt förhållande till dem, att jag ser med värme på dem och deras tillkortakommanden.

KOLUMN

CHRISTA MICKELSSON

Fastan som en lätt promenad

EN AV SVERIGES mest lästa bloggare, Clara Lidström eller Underbara Clara, som hon kallar sin bloggpersona, skrev på Instagram här omveckan att hon funderar på att delta i fastan. Trots att hon har varit kristen i femton år har hon aldrig fastat, och nu vill hon pröva på fastan som ett sätt att skala bort några lager och komma närmare kärnan.

Inlägget fick en uppsjö av kommentarer. Muslimer, ateister, ortodoxa kristna, katolska kristna och helt vanliga svenskar (och finlandssvenskar) berättade hur just de brukar fasta. Många var fokuserade på mat. Många slog ett slag för just den typen av diet som de själva fastnat för, som 5:2-dieten, vattenfastan, 16:8-dieten, 800 kcal-dieten, Clean Eating eller Raw Food.

»Först är det rätt skönt, sedan sjukt jobbigt, därefter ljuvligt befriande.«

EN DEL VILLE ersätta dåliga vanor med goda gärningar. Ge halva sin lön välgörenhet. Någon hade sminkfastat (för att skala bort ett lager av sig själv och se på sig själv med andra ögon). Någon fastade från att köpa garn. En följare fastade från cigaretter (och slutade därmed att röka). Någon har varit noggrann med att gå i kyrkan varje söndag i fastan, be varje dag och läsa andliga böcker och Bibeln.

En följare förklarade att hen inte är ett dugg kristen men tycker fastan är fin, och ska fasta från sociala medier och skärmtid i år, liksom de flesta som kommenterade. Mönstret var följande: Först är det rätt skönt, sedan sjukt jobbigt, därefter ljuvligt befriande. ”Jag upplevde att jag fick perspektiv på livet, rätt fokus, kom bort från bruset, klarare blick och kom närmare mitt hjärta. Ska lätt göra om det!” skrev en följare.

JAGHAR en liknande berättelse. För åtta års sedan började jag gå på gym. Musiken i öronen medan jag gjorde mitt gympass kom från en mp3-spelare (finns ens mp3-spelarna längre? Jag tror inte det). Telefonen la jag i skåpet i omklädningsrummet. Under den timme jag tränade var min telefon borta och jag tyckte det var helt fantastiskt. Numera kommer musiken medan jag tränar från min smarttelefon och åtta år är en evighet sedan, åtminstone när det gäller mobiltid. Mina barn, som är åtta och tio, dras – liksom jag – till telefonen som en magnetisk kropp till en supermagnet.

”Fastan är inget andligt triathlon”, skriver Peter Halldorf. Nä, den är inte det. Men snälla nån, kan den vara en riktigt, riktigt liten lätt promenad åtminstone?

Christa Mickelsson är redaktör på Kyrkpressen.

Övervinn vikterna, övervinn dig själv

Det finns två
platser Minna
Jaakkola besöker
varje vecka:
gymmet och
kyrkan.

Relationsexpert, präst och styrkelyftare är tre ord hon kan använda för att beskriva sig själv. Idag jobbar Minna Jaakkola med att stöda familjer och "har kyrkan som hobby". Hon började träna för att leva ett mer hälsosamt liv – nu tävlar hon i att lyfta tungt.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

Minna Jaakkola var 24 år när hon blev prästvigd och flyttade till Villmanstrand.

– Då kände jag att jag hade mycket att säga om Gud och världen, säger hon och skratrar. Och jag visste mycket mer än jag gör nu.

– Jag var ung och ivrig. Det var roligt att få komma dit och lära sig jobbet och spännande att vara med människor i deras fest och sorg och vardag.

Hon hade börjat studera teologi för att söka svar på de existentiella frågorna, ta reda på vem Gud är.

– Det var det jag sökte, och kanske hittade jag något. Jag hade egentligen tänkt att jag inte skulle bli präst.

Hon kom till tro under konfirmandtiden. I Kouvola, där hon är uppvuxen, drog en stark andlig väckelsevåg fram bland ungdomarna. Som så ofta händer lämnade den spår i de människor som var med, på gott och ont. Även om hon brottats med den bakgrunden finns där också en stark grund att bygga på.

– Det som blev kvar hos mig är att jag är en sådan här konstig person som vill gå i kyrkan – och jag går ännu i kyrkan varje söndag.

Efter en tid i församling fick hon barn, bytte jobb och blev studentpräst. Mitt i de studerandes vardag kände hon att hon hittade sin plats.

– Jag vill arbeta där människor är, inte vänta i kyrkan på att någon ska komma dit.

Sedan följde flera år på Kyrkostyrelsens kommunikationsavdelning. Hon är stolt över att hon fått vara med och utveckla kyrkans sätt att vara och tala på sociala medier – nya projekt och nya sätt att kommunicera som var mindre officiella och närmare människorna.

Det hon saknade där bakom datorn var den konkreta kontakten med människorna. Så när chansen kom att jobba utanför kyrkan tog hon den. I sitt nuvarande arbete vid Väestöliitto har hon titeln sakkunnig i par- och familjerelatio-

»Jag vill arbeta där människor är, inte vänta i kyrkan på att någon ska komma dit.«

ner. Jobbet handlar om att stöda småbarnsföräldrar i deras relation och föräldraroll. Barmhärtighet är ett kärnbegrepp, här liksom i kyrkan.

Även om det görs mycket gott arbete i kyrkan som hon värdesätter blev det också en lättnad att inte längre vara kyrkans anställd.

– Jag har haft en ganska utmanande relation till kyrkan i några frågor.

Hon är glad att befinna sig i ett sammanhang där sådant som sexuella rättigheter och familjers mångfald är en självklarhet.

Idag tycker hon det är skönt att "ha kyrkan som hobby" – att få gå i kyrkan som en vanlig församlingsmedlem, inte behöva vara den som håller i trådarna och bär ansvaret.

– Kanske är det lättare att vara troende nu.

Hon ser likheter mellan sin väg och de människor som senare i livet sadlat om för att bli präster.

– Jag tänker att det kanske egentligen är samma utveckling, att det har med livscykeln att göra. Jag var så ung när jag blev präst. Men prästerskapet är förstås en sådan sak som inte försvinner.

Nu kommer prästkragen oftast bara fram ur lådan när någon fött barn, ska gifta sig eller när någon dött och hon blir tillfrågad att sköta förrättningen.

Från livsstilsförändring till FM

– Män börjar alltid berätta hur mycket de någon gång har bänkat, säger Minna Jaakkola.

Hennes satsning på styrkelyft väcker en del frågor. Överlag är reaktionerna och frågeställarna positiva: Hur hittade hon den sporten? Jag skulle aldrig kunna lyfta så mycket.

Det började med att hon för fyra år sedan bestämde att hon vill förändra sin livsstil.

– Jag var i dålig form och bestämde att nu ska jag börja ta bättre hand om mig själv. På årets första dag, förstås. Men sedan bara fortsatte det.

På gymmet fanns en tränare som höll på med styrkelyft och tyngdlyftning och ledde träningspass med skivstångsövningar.

– Och så märkte jag att jag inte var alldeles dåligt på det här. Alltså förstås var jag riktigt dålig, skrattar hon, men där fanns något som lockade.

För två år sedan fick hon veta att styrkelyftstävlingar har en egen åldersklass för de som är över 40. Hon kollade upp vilka resultat som krävdes och tänkte: det här möjligt.

– Då bestämde jag att om två år ska jag vara med på finska mästerskapen.

Sedan började hon träna mot målet och insåg att den där gränsen egentligen var ganska långt borta. Vägen mot att bli starkare är inte spikrak. Men hon motiveras också av det hårda arbete som krävs för att nå små framsteg.

– Det började egentligen mest av en slump, men jag har känt att det här verkligen är min grej. Jag har aldrig tidigare i mitt liv klarat av att satsa på något så här långsiktigt och tålmodigt. Jag har inte längre bråttom någonstans.

Även om styrkelyft är en sport där man tävlar i viktklasser har hon inte upplevt någon hets att gå ner i vikt. Hon tycker snarare att styrketräningen stöder en hälsosam relation till

Att ställa sig upp med en tung vikt på ryggen kan vara skrämmande. Det kräver tro och tålamod att gå framåt.

mat och den egna kroppen: för att vara stark måste du äta bra.

– Det jag tycker om med styrkelyft är att målet är att vara stark, det är inte att vara så muskulös eller så smal som möjligt.

I november ifjol nådde hon sitt mål och tävlade på finska mästerskapen i Övertorneå.

– Det var fantastiskt. Det var spännande när jag satsat mot det i två år, ibland mött motgångar, ibland haft bättre perioder. Men där på plats njöt jag av tävlingen.

Det blev en femte plats i FM, med totalt 312,5 lyfta kilo. Nästa mål: att ta medalj. Från mästerskapsdebuten tar hon med sig flera lärdomar om hur hon kan göra en ännu bättre tävling.

Förutom tålamod har den här sporten lärt henne att övervinna sig själv.

– Kanske har jag också lärt mig att be.

De stora vikterna kan vara skrämmande. Du måste tro på att du klarar det, men också vara förnuftig. För att kunna gå framåt i träningen måste alla områden i livet vara i balans: sömn, mat, relationer, stress.

– Samma vikt kan kännas helt olika från dag till dag beroende på allt runtomkring.

Hon har lärt känna människor som hon annars kanske aldrig skulle ha träffat. Det är roligt att se hur kraftsport och god anda kan förena människor från olika bubblor.

– Det kunde vara något för kyrkan att lära av, att alla hejar på alla. I slutändan tävlar var och en egentligen bara mot sig själv och alla önskar att de andra ska lyckas.

Styrkelyft

En sport där utövarna tävlar i tre delmoment: knäböj, bänkpress och marklyft.

I varje moment har man tre försök att lyfta så mycket vikt som möjligt, den som lyfter mest vikt totalt vinner.

En liten sport, vars popularitet vuxit i takt med det allmänna intresset för styrketräning.

Finlands styrkelyftförbund har 123 medlemsföreningar över hela landet.

Vad ska jag fasta från? är inte frågan. Frågan är: Vad hindrar mig från att vandra kärlekens väg?

TEXT: EMELIE WIKBLAD

– Fastan kan aldrig bedömas eller förstås utifrån vad man väljer bort, säger Emma Audas.

Vi fastar inte för att förtjäna Guds godhet utan för att befria oss från det som hindrar oss att se den, har Peter Halldorf förklarat det.

Att låta bli att äta godis och bullar eller att avinstallera Facebook och Instagram från telefonen kanske inte i sig gör oss till mer kärleksfulla människor. Men att öva sig i att avstå, att inte alltid agera på vår egen hunger eller sätta våra egna behov först, fyller ett syfte.

– Det kan göra oss mer uthålliga i betydligt viktigare frågor. Det kan göra att vi vågar säga ifrån när människor behandlas illa, säger Audas.

Fastan är inte ett individualistiskt projekt.

– Vi fastar alltid som kyrka och vi gör det tillsammans. Jag fastar inte för Emma Audas skull, utan kyrkan fastar för det samhälle hon lever i.

Därför tycker hon det är fantastiskt att det finns en given tid på året avsatt för fasta. En tid för att skärpa blicken och bli mer uppmärksamma på de liv vi lever. Det här är relevant för alla, inte bara för dem som känner stark tillhörighet till kyrkan.

– Jag tror att det som fastan vill säga oss tilltalar väldigt många idag. Jag tror att många vill befrias till stillhet, till mindre fokus på jag och mig och mitt och till mindre krav på ständig tillväxt.

Att hela tiden sikta mot större, mer och bättre fungerar inte i längden. Vi ska inte behöva krascha för att ta oss tid att stanna upp.

– Fastan är som en viskning. Vi måste skärpa öronen för att höra vad den vill säga.

Vad vill vi? Hur mår vi? Har vi kommit ihåg att vara ärliga mot varandra? När blev vi så rädda för varandra?

I en urgammal fastebön, skriven på 300-talet av Efraim Syriern, finns saker som alla kan känna igen. Först ber man om att bli

Mindre jag och mitt

FOTO: UNSPLASH

Fem onsdagar i fastan

Samtalsserie i Åbo svenska församling under fastan där olika gäster bjuds in till samtal. Det som binder dem samman är fastetidens tema: fokus på det väsentliga.

Onsdagar klockan 18 i Aurelia, Auragatan 18.

4 mars: Monika Fagerholm

11 mars: Björn Vikström och Göran Torrkulla

18 mars: Li Andersson

25 mars: Alaric Mård

1 april: Läsarpodden LIVE, samtal mellan Joel Halldorf och Patrik Hagman

befriad från lättja, modlöshet, maktlystnad och de tomma orden.

– Jag tror vi är många som ser hur modlösheten håller på att förstöra världen. Vi är oroliga för den politiska utvecklingen och extrema rörelser och en ny form av antisemitism.

– Vi lever i en värld där de tomma orden tar

väldigt mycket utrymme. Hur slutar vi bara säga saker utan att stå för dem?

Emma Audas säger att fasta också handlar om ärlighet. Den bjuder oss att tala ärligt om vårt liv i en tid där vi uppmanas att ständigt visa upp och marknadsföra oss själva. Att i stället säga: här är min brister och sår.

Rättelse

I Utbildningsbilagan som ingick i KP nr. 4 hade det slunkit med föråldrade uppgifter angående yrkesskolorna Inveon och Praktikum.

Inveon har från 1.1.2020 varit en del av Praktikum genom en överlåtelse av verksamheten.

Yrkesinstitutet Praktikum är nu verksamt både i Helsingfors och Borgå, samt med en merkonutbildning i Esbo. I Borgå har Praktikum en enhet på Yrkesvägen 1 och en enhet i Ölstens.

Behöver ni en kärleksfull hand i er vardag?

Kontakta mig, så pratar vi mera.

Hemtjänst Dahlia Kotipalvelu

Närvårdare, Anne-Maria 040-634 1180, Åbonejden

Tid för Dig

Rekreationsdagar för närståendevårdare ordnas på Backby herrgård i Esbo 20-23.4.2020

Sista anmälningsdag är 20.3.2020.

Anmälningar: Jonna Skand 046 810 5037 eller Maria Hall-Pänttälä 09 2340 2540.

Läs mera: www.folkhalsan.fi/narstaende

folkhälsan

KYRKAN I HELSINGFORS

RUNDRESOR PÅ SVENSKA

20-27.4
fr. 1595 €

Skottland

En underbar rundresa med sjöar, slott och fantastisk natur. Bland annat Edinburgh, Inverness, Loch Ness och Urquhart Castle.

• Franska Rivieran	16-21.4 fr. 1175 €
• Holland	21-28.4 fr. 1330 €
• Makarska Rivieran	6-13.5 fr. 1075 €
• Gardasjön	22-28.4 fr. 1165 €
• Strada del Prosecco	29.4-4.5 fr. 1330 €
• St. Petersburg	13-17.5 fr. 975 €
• Österrike-Kroatien	4-11.5 fr. 1495 €

RESOR MATKAT | www.ingsva.fi
020 743 4520

Testamenten & arvsplanering
Intressebevakningsfullmakter
Bouppteckningar & arvskiftet i sämja

Betjäning i hela Finland. 150€/h.
www.robinlindberg.fi
contact@robinlindberg.fi
044 25 73 419 (ring vard. 13-18)

Köpes antikviteter
i hela svenska Österbotten

- 1700-1800-tals möbler oberoende av skick
- Arabiaporsliner, glasföremål från Berga, Sandnäs o. Grönvik
- Övrigt antikt lösöre, hela dödsbon och privata museér

Köp- och försäljning Raul Pohjonen
 Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
 Varorna
 avhämtas.

STENHUGGERI
LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

**EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET**
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Tiimanttisahaas – Tiimanttiporaus – Betonghåltagning
Tilaukset/Beställningar: 0406573320

 SBS TEAM **SBS Team Ab - info@sbsteam.fi**
+358503380730
Ytteressev. 313 - Ytteresse - 68810

Bostäder att hyra

Folkhälsans seniorbostäder vid
Luolavuorivägen 7A, Åbo

Vi erbjuder nu enrummare
1 rum + kv 32,5 m²

Bostäderna på Luolavuorivägen är
för dig som vill bo självständigt, men
samtidigt ha människor omkring dig.

Vill du veta mera? Gunilla Fröberg 044 788 6312.

Bo hemma
på Folkhälsan

 folkhälsan

M&M Målerifx Öb

VI UTFÖR FÖLJANDE ARBETEN:

- **Målning av fasader**
- **Inomhusmålning av tak och väggar**
- **Spacklingsarbeten**
- **Tapetsering**
- **Kakelarbeten**

Tel. 040 417 9350
Marina Lassfolk
Tel. 040 702 1014
Marica Ingves
malerifix@hotmail.com
Lappfjärd

 Följ oss på Facebook:
M&M Måkerifix Öb

En Citizen Jane Productions produktion

Jag har int' en lugn
stund innan allt e över...

En film av Klaus Härö

**Livet
efter
döden**

Elämää kuoleman jälkeen

PÅ BIO 6 MARS

Citizen Jane
Svenska
Kulturfonden
Konstansfunderet
KMS
Svenska
Filminstitutet
elica
yle
Svenska
Filminstitutet

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

**LÄS
I FASTAN!**

**YLVA EGGEHORN:
Rötter och krona**

2020 års fastebok

Ylva Eggehorn förmedlar trädens hoppfulla budskap: Sörj ordentligt så att det blir plats för något nytt. Spara på krafterna så att du kan rusta dig och ladda om. Sluta jaga näring där den inte finns. Gå på djupet så att du kan växa.

**Verbum, hft.
22,50**

Fontana Media
www.fontanamedia.fi

LEDIGA TJÄNSTER

Är du vår nya projektkoordinator?

Platsannonser finns i sin helhet på sidorna:
vasaevl.fi/rekrytering

Ansökningarna inlämnas senast 15.3 kl. 16.00.

JYVÄSKYLÄN[†]
SEURAKUNTA

SEINÄJOEN[†]
SEURAKUNTA

KYRKAN[†]
I VASA

Vill du bli en del av vårt trevliga arbetslag?

Vi söker en ordinarie **DIAKON** (80%)
till Kimitoöns församling

Arbetet börjar 01.08.2020 eller enligt överenskommelse.
Närmare uppgifter ger kyrkoherden per tfn 044 0425920.
Rikta din ansökan till Kyrkorådet i Kimitoöns församling
senast 13.03.2020 på adressen: Kimitoöns församling,
Kapellbacksvägen 6, 25870 Dragsfjärd
eller per e-post kimitoon@evl.fi.
Mer information finns på vår hemsida
www.kimitoönsforsamling.fi.

KYRKOSTYRELSEN[†]

Vid Kyrkostyrelsen ledigförklaras ett vikariat som
**CHEF FÖR KYRKANS
MISSIONSCENTRAL**
för tiden 1.5.2020-30.9.2022.

Kyrkans missionscentral utvecklar kyrkans och församling-
arnas missionsarbete, främjar missionsorganisationernas
gemensamma verksamhet och ansvarar för fostran, utbild-
ning och information inom ramen för kyrkans mission samt
deltar i dialogen mellan olika religioner.

Ansökningstiden går ut den 3 mars 2020 kl. 16. Närmare
information om tjänsten och ansökningsförfarandet finns
på adressen evl.fi/rekrytering.

evl.fi/rekrytering

JAKOBSTADS SVENSKA FÖRSAMLING SÖKER EN DIAKONIARBETARE (100 %)

Vi söker nu dig som har den av kyrkan fastställda diakonisexamen
eller diakonixamen.

Du behöver vara konfirmerad medlem i evluth. kyrkan, dela kyr-
kans tro och värderingar samt ha förmåga att möta människor i oli-
ka livssituationer. Du behöver vara lyhörd, empatisk och kommuni-
kativ samt ha förmåga att samarbeta och att engagera och inspirera
frivilliga medarbetare och leda grupper.

Tjänsten tillträds 1.9.2020. Lön enligt Kyrktak kravgrupp 502.
Prövotid är 4 månader. Ett godtagbart läkarintyg över hälsotillstän-
det samt utdrag ur straffregistret ska uppvisas innan tjänsten till-
träds.

Ansökan inlämnas senast fredag den 27.3.2020 kl. 16 till Jakobstads
svenska församling, Ebba Brahe esplanaden 2, 68600 JAKOBSTAD.

Närmare information ger kyrkoherde
Jockum Krokfors 0403 100 412 eller
jockum.krokfors@evl.fi

Vill du bli en av våra

KANTORER

i nya Pedersöre församling?

Vi söker en kontor med yrkeshögskoleexamen.

Annonsen finns i sin helhet på www.pedersoreforsamling.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Städad ung dam söker
bostad i Hfors. Hyra totalt
max. 740e. Uppskattat ljus,
trådgolv och bra kök. Ta
gärna kontakt! Tel.
0405648821/Anna

Kvinnlig lektor vid ped.
fakult. vid H:fors univ.
önskar hyra en möbl. etta
eller ett rum för april eller
för 2-4 nätter/vecka; inte
veckoslut. 040 5074967
seija.karppinen@helsinki.fi

Sixten 6 år med mor söker
lägenhet i Främre Tölö för
långtidshyra. Minst 40kvm,
inflytt i mars eller senare i
vår. Emma 050-3386297

UTHYRES

Nyrenoverad lägenhet i
södra Haga, Helsingfors,
60 m², 3 r + k + br +
liten balkong. Lugnt läge
vid Haga torg och goda
förbindelser. Hyra 950
e inklusive vatten. Kalle
Sällström, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi,
050-3562475.

Tvåa med kokvrå i Gruvsta.
Bra förbindelser till
tåg/buss (A/B). Hyra 620€
/mån+vatten.
Tel: 0503616759 Brita-Lisa

KÖPES

Köpes små dödsbon samt
metallskrot, aluminium,
koppar, mässing, elkablar
o. bilbatterier mm. Ring
Stefan 0400313970 Esbo.

Köpes bostad i slitet skick.
Huvudstadsregionen, inga
förmedlingskostnader.
040-5797397 Elmer

Köpare av första bostad
– letar efter en tvåa eller
stor etta i området Röd-
bergen-Ulrikasborg. Alla
lägenheter beaktas, även
renoveringsobjekt.
Christian Clayhills,
tel: 050 4087 242

Stöd och förbön

Stödet i kyrkomötesvalet
för de värden jag vill stå för
gläder mig. Ett varmt tack
till er alla! Samtidigt ber jag
om förbön för alla nyvalda
ombud i kyrkomötet och
stiftsfullmäktige.
Göran Stenlund

Bibeltolkning

Också bibeltrogna tolkar kärleksfullt

Jag tackar Ulf Emeleus för är-
lighet och en försonlig ton i KP
30.1. Det är bra att präster som
kallar sig bibeltrogna erkänner
att de bryter mot Bibeln. Be-
träffande vigsel av fränskilda
går UE och hans meningsfrän-
der mot Bibeln medvetet och
systematiskt. De menar sig,
konstigt nog, få bryta mot Bi-
beln och ändå ha rätt att kalla
sig bibeltrogna.

Prästerna på listan "På bib-
lisk grund" frågar Bibeln
även på många andra punk-
ter. Enligt Paulus får inte den
som är gift fler än en gång el-
ler har vanartiga barn vara för-
samlingens föreståndare och
inte ens medhjälpare (1 Tim
3). Paulus skrev så till kristna
församlingar trots att han väl
kände till förlåtelsens möjlig-
het, så förlåtelse upphäver in-
te dessa förbud.

Andra bibelord som in-
te följs är Guds instiftelse av
dödsstraffet i 1 Mos 6:9 och
Paulus bekräftelse av det i
Rom 13:4. Ordspråksboken
uppmärksammar gång på gång
att man ska slå sina barn med
ris och käpp, och det sker i en kul-
tur där barna barna var en själv-
klarhet; uppmärksammanarna
var kristallklara både för dem
som skrev texterna och dem
som läste dem (Ords 13:24,
22:15, 23:13 och 29:15). Guds-
männen Abraham och Jakob
levde båda i polygami, vilket
accepteras i Bibeln, och vår
lärofader Luther godkände
följdriktigt polygami. Paulus
accepterar i många texter att
de kristna har slavar förutsatt
att de behandlar dem väl. Jäm-
ställda heteroäktenskap väl-
signas gladeligen av så kallade
bibeltrogna präster trots
att destruktivt skapelseord-
ningen och Bibelns bud i bl.a.
Ef 5. Samma präster godkän-
ner mig veterligen att kvin-
nor skiljer sig till exempel på
grund av familjevård, trots att
Jesus tydligt säger att enda giltiga
orsaken till skilsmässa är

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrk-
pressen/opinion, Sandviks-
kajen 13, 00180 Helsingfors.
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn,
adress och telefonnummer.
Standardlängden för de kor-
tare insändarna är 1 200 teck-
en. **Redaktionen** förbehåller sig
rätten att förkorta insändarna.

otukt (Matt 5:32). Och anser
alla präster på nämnda lista
att jorden är 6 000 år gammal?
Så säger Bibeln. Gång på gång
innebär "bibeltrohet" att tro
och handla tväremot vad som
står i Bibeln och det som krist-
na trott på i 1 900 år. Detta är
inte bibeltrohet utan ren li-
beralteologi. De senaste 100
åren har innehållet i så kallad
bibeltrohet förändrats totalt
i takt med samhällets värde-
ringar. För 100 år sedan hade
UE betraktats som en ogudak-
tig liberalteolog av de "bibel-
trogna".

UE frågar mig om jag anser
att man ska bryta mot alla bud
i Bibeln. Det borde UE fråga
sig själv. Jag svarar nekan-
de. Gyllene regeln och dubbla
kärleksbudet är absoluta
bud som vi ska följa. Då föl-
jer vi också Guds tio bud och
Bibelns hundratals bud om att
göra gott. Jag håller helt med
Paulus i Rom 13:8-10 "Ty den
som älskar sin medmänniska,
han har uppfyllt lagen [...] Kär-
leken vållar inte din nästa nå-
got ont. Kärleken är alltså la-
gen i dess fullhet." Och är det
inte just därför som de så kallade
bibeltrogna är liberala och
t.ex. viger fränskilda men för-
kastar bibliskt slaveri och bar-
naga; de följer det som de med
sitt förnuft anser vara kärleks-
fullt och inte det som står i Bi-
beln. Om så kallade bibeltrogna
kunde erkänna den liberala
bibeltolkning som de själva
praktiserar så skulle vi slip-
pa den falska och splittrande
uppdeleningen i "bibeltrogna"
och "liberala". Din och min bi-
beltolkning, UE, är förvånans-
värt lika! Det vore enkelt för
er att låta er kärleksfulla bi-
belförståelse inte bara gälla
barn, slavar, fränskilda och
omgifna utan även homosex-
uella. Ni kunde ändå kalla er
bibeltrogna på samma grun-
der som ni gör nu.

TRYGVE CEDERBERG, Jakobstad

Om äktenskapet

I Kyrkpressen nr 3 behandlas det kristna äktenskapet ur olika synvinklar. Emma Audas har skrivit en doktorsavhandling om kyrkans äktenskaps-syn. Artikelnen "Du skall inte avguda ditt äktenskap" fick mig att ännu en gång förundra mig över teologers förmåga att krångla till saker och ting.

I "Tekniska" i Vasa fanns en lärare i tiden som brukade säga: "Det låter enkelt, men vänta till jag har förklarat!" Här har vi något av detta samma igen. Jag gissar att vanliga människor, nu liksom i gångna tider, inte "avgudade sina äktenskap". Jag gissar också att de flesta personer som lever i ett äktenskap inte heller inbillar sig att ens "ytters-ta trygghet" finns i äktenskapet, eller att lyckan garanteras, eller att man uppfattar det som

sin primära identitet. Audas menar att dessa saker finns i relationen till Gud. Det låter fromt, men jag tycker att Emma Audas konstruerar ett problem som inte finns. Människan har i alla tider kämpat med frågan om Guds existens och meningen med det hela. Får inte människan famla och söka efter mening tillsammans med en livskamrat?

I den kyrkliga tradition som vi känner till och av hävd har haft i vårt land framställs äktenskapet som ett stöd och en ram runt förhållandet mellan makarna. Audas har reagerat på "det självklara upphöjandet av kärnfamiljen" och säger vidare: "Målet är inte att vi skall sitta där, en massa lyckliga familjer, sida vid sida i kyrkbänken." Audas säger också trosvisst att "I kyr-

kan är vi alla systrar och bröder"! Halleluja!

Tyvärr så tycker jag att denna avhandling verkar sakna någon större trovärdighet och värde. Som sagt så noterar jag Audas förklaringar, men finner dem föga trovärdiga. Syftet med avhandlingen synes mig tendentiöst. Många liknande "fenomen" finns i vår tid just nu. Jag hoppas läsare skall förstå att jag inte är emot kvinnor eller kvinnliga präster. Men ibland undrar jag varför inte en karl får vara en karl, eller en kvinna en kvinna. Vi är olika och kompletterar varandra på ett fantastiskt sätt. Sedan finns det olika grupper, individer och minoriteter. Måste förhållandet man/kvinna eller man/hustru förändras på något vis därför att det finns "frånskil-

da" (som kan känna sig sårade) eller personer av samma kön som upplever sig förtryckta, och så vidare?

Det är ju märkligt att precis *allt* som kan tyckas problematiskt i kyrkan idag skall lösa sig och bli bra om man bara skulle lyckas devalvera och rationalisera också det traditionella kristna äktenskapet! Ekonomiska frågor (=kvinna/man-fråga, tydligen) samt naturligtvis frågor om olika typer av identitetsfrågor. Jo, det finns mycket man kan fundera på. Jag tror för egen del att det kan finnas välsignelse i ett kristet äktenskap. Jag tror också att det är bra med kärnfamilj i denna förvirrade värld. Man blir ju inte "bättre" än någon annan fast man lever i ett kristet äktenskap. Vad är då ett kristet äktenskap? Kanske ett

äktenskap där man lutar på något större än det som vi har precis framför våra ögon. Jag hoppas att präster i min kyrka skall stöda äktenskapet och dem som lever i äktenskap med varandra.

INGVAR FORSÉN, Purmo

SVAR:

Igen bekräftas hur omöjligt det är att i en intervju försöka fånga in hela tematiken i och resultatet av ett flerårigt forskningsarbete. Min avhandling är på intet sätt äktenskapskritisk. Den vill lyfta fram och bekräfta det vackra som står att finna då vi i kyrkan betraktar äktenskapet med kristen blick.

Jag står med i den skara präster som vill "stöda äktenskapet och de som lever i äktenskap med varandra.

Allt gott, EMMA AUDAS

Samtid och tro

Vart är Finland på väg?

Profeten Jeremia ropade till sin samtid: O land, land, land, hör Herrens ord (Jer 22:29). Samma rop behöver Finland, ja, hela Norden, idag höra. Det gäller inte bara att höra, utan att hörsamma.

Varför nu detta? I många år har vi haft regeringar som stiftat lagar i bjärt kontrast till Guds ord. Ta Guds bud om människolivets okränkbarhet "Du skall inte dräpa (grundtexten "mörda"). Ändå har det gjorts en halv miljon aborter sedan 1970 och detta kallas en mänsklig rätt som man ännu vill förenkla att genomföra. Samtidigt är vår befolkningsstruktur katastrofal med tanke på tillgång på arbetskraft, statens skatteinkomster och vårt socialskydd eftersom det föds så få barn i Finland. Vi säger att vi bor i en välfärdsstat, men vårt folk mår inte bra. Inte de

ensamma åldringarna på åldringshemmen, inte barnen på dagis, som är våldsamma och använder ett fult språk, inte skolelever som enligt elevvårdare tappat tron på framtiden och vars språkbruk obehindrat är kryddat med svordomar. Bristen på hemfostran, läsvanligt folkvett, är tänkt att kompenseras med ökad ungdomspsykiatri. Är det hemmens sak fostra barnen eller statens eller TV:ns?

Varför all denna nöd? Är det inte för att förtröstan på Gud, tron på Hans existens, Hans regler och ordningar för livet negligerats och klassats som gammalmodiga? Att offentligt förkunna Guds ord och vilja och lära barnen detsamma vill man olagligt förklara. Barnen skall "välja själva" om de är pojkar eller flickor, vilka värden de ska satsa på i livet, var

de ska ha sin trygghet i livets prövningar. Hur kan man välja någonting som man aldrig lärt känna i praktiken?

Gud kommer att sända sina domar över oss om vi fortsätter på denna väg.

En Nordisk bönekonferens samlas i Stockholm för att be för situationen i våra nordiska länder.

Och vi har fått underbara löften om att Gud hör sådan uppriktig bön och bekännelse. Han säger: "Om än era synder är blodröda kan de bli snövita" (Jesaja 1:18). Gud gjorde detta möjligt genom att Kristus blev gjord till synd, tog vårt straff och uppstod för att kunna ge oss sin rättfärdighet. Om vi föraktar denna möjlighet återstår oss bara dom som drabbar hela nationer lika väl som enskilda.

ULF EMELEUS

pastor em, Borgå

Semesterdagar för närståendevårdare och vårdtagare på Lohja Spa & Resort i Karislojo 25-29.5.2020

Vill du och en närstående som du har omsorg om åka på semester tillsammans?

Information och ansökningsblankett:

www.semester.fi/start/

www.folkhalsan.fi/semesterstod

Sista ansökningsdag är 31.3.2020.

Mera information ger också:

Susanna Stenman tfn 050 304 7642,

Svenska semesterförbundet

Eva Björkqvist, tfn 040 516 5679, Folkhälsan Åboland

Jonna Skand, tfn 046 810 5037, Folkhälsan Nyland

Pia Nabb, tfn 050 542 8175, Folkhälsan Österbotten

folkhälsan

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorggatan 2 B vän.8
00260 Helsingfors
tnf 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad
tnf 040 831 3599

Redaktionschef
(ansvarig redaktör)
Nicklas Storbjörk
tnf 040 144 6200

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tnf 040 831 3599

Redaktör
Emelie Wikblad
tnf 040 831 6836

Redaktör
Christa Mickelsson
040 831 6545

Redaktör
Sofia Torvalds
tnf 040 831 6748

Redaktör
Erika Rönngård
tnf 040 831 6322

Redaktör
Ulrika Hansson
tnf 040 831 6788

Layout
Malin Aho
tnf 040 831 6902

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Utgivare:
Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301
158540
BIC: DABAFIHH
Paradbild: Erika Rönngård
Tryck: Botnia Print, Karleby

ANNONS

Annoninfo hittar du på:
www.kyrkpressen.fi
Annondeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonförsäljning:
Jonny Åstrand,
tnf (06) 347 0608,
eller 0500 924 528
cjcenter@malax.fi

PRENUMERATIONER

Därför får du Kyrkpressen

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).

Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen, prenumeration@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6614

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €
ISSN 0356-1275

Behöver du en paus? Lite mer stillhet, reflektion? Mer tacksamhet för det du har och mindre strävan mot större och bättre, mindre fokus på dina och andras brister? Då kan fastan vara något för dig. Redaktionen presenterar här nio fastetips som du kan låta dig inspireras av.

TEXT: **EMELIE WIKBLAD, SOFIA TORVALDS, ERIKA RÖNNGÅRD**

Tre gånger tre tips för fastan

Fasta från dina fördomar

En tanke med fastan är att avstå från något som distraherar för att kunna fokusera på det som är väsentligt. Förr var det tradition att avstå från att äta kött under fastetiden, idag kanske vi avstå från tid på sociala medier eller onödigt konsumtion.

En onödig sak som kan stjäla tid och fokus är fördomar om andra och om oss själva. Hur kan vi fasta från fördomarna?

- 1.** Gå till en gudstjänst eller andlig samling som du vanligtvis aldrig skulle besöka. Fråga dig: Vad får jag här? Tillåt dig själv att inte värdera eller ifrågasätta.
- 2.** Öka kontakten med människor som du har svårt för. Fundera på varför du har svårt för dem. Testa att be för dem regelbundet.
- 3.** Gör något du alltid trott du är dålig på och inte vågat testa.

Fasta till lite mer andlighet

Egentligen är det viktiga inte vad vi fastar från. Att vi avstår från något ger mer rum för något annat – mer kärlek till våra medmänniskor, mer tid för stillhet och bön.

Vet du inte var du ska börja? Känner du dig inte som en "andlig person"? Här är tre enkla sätt att börja:

- 1.** Gå in i en kyrka och sitt där i fem minuter. Upprepa så ofta du får till det.
- 2.** Knäpp händerna och titta uppåt och berätta om en sak som är viktig för dig just nu.
- 3.** Läs en vers ur något evangelium varje dag. Ifall det inte står en bibel i din bokhylla kan du söka fram den på nätet eller som en app i telefonen.

Fasta till tacksamhet

Fastan är en tid för att stanna upp, reflektera över sitt liv och vara ärlig. Fråga dig själv: Hur mår jag? Vad är viktigt för mig? Vad är jag tacksam för?

- 1.** Skapa en burk för tacksamhet. Skriv varje dag ner något du är tacksam för och lägg lappen i burken. På påskdagen får du läsa igenom dem alla.
- 2.** Ta varje dag ett foto på något du är tacksam över. De kan vara så konstnärliga som du känner för.
- 3.** Slå fast en timme varje dag då du inte får kritisera dig själv för något alls: inte för något du sagt, inte för något du gjort, inte för den du är. Försök att under fastan inte låta din självkritik spilla över i form av kritik mot andra.

